יודען, געדענקט די רדיפות אויף אייערע ברידער אין דייטשלאנד

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראשען

היינט 10 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 194 | Łódź, Niedziela, 19 sierpnia 1934 r. | צוועלפטער יאהרגאנג | לאדז, זונטאג, ח' אלול תרצ"ד | № 194

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

פאגראם אויף יודען אין שאוועל

16 יודען זענען פערוואונדעט געווארען

קאוונא, 18 (יט"א טעלעגראפיש)

אין שאוועל זענען פארגעקומען בלוטיגע אנטי-יודישע עקסצעסען.

מיטוואך אוונט איז אויף דער ווילנער גאס אויסגעבראכען א שטרייט צווישען די מיטגלידער פון „החלוץ-הכללי" און ארטיגען ליטווישען אפ-טייקער מאטולי, וועלכער האט בעמליך גע-האט א פראטעסטיע, הלמאי די יודישע יונגעלייט מאכען איהם נישט קיין וועג, בעת ער געהט אדורך די גאס. די יודישע יונגעלייט זענען איהם נישט געבליבען שולדיג אויף דייגע זידלערייען און איהם ארענטליך מקיים פסק געווען.

דאס האט גורם געווען, אז אויף צומארגענס זענען א גרופע יוגענדליכע ליטווינער אריין אין די לאקאלען פון „החלוץ-הכללי" הנוער-הציוני, ביתר א. א. און דעמאלירט די איינריכטונגען. אויך זענען זיי אריין אין פריוואטע יודישע וואוינונגען צוזאמענדיג אלעס, וואס עס איז זיי געקומען אונטער די הענד. אפפאטיגענדיג זיך מיט די ציוניסטישע לאקאלען זענען זיי ארויס אין גאס און גענומען שלאגען יודען. דאביי זענען 16 יודען געווארען פערוואונדעט.

שפעטער האבען זיך די עקסצעסען איבער-געחזר'ט אין שטאטישען פארק, וואו עס זענען צו-שלאגען געווארען עטליכע יודען. די אנגעקומענע פאליציי האט פערטריבען די כוליגאנעס. און צו-ריקגעשטעלט די רוה.

ווארשא, 18 (ספ. טעל.)

די בעכטיגע פוילישע אוונד-פרעסע ווייסט צו דערציילען, אז בעת די אנטי-יודישע עקסצעסען אין שאוועל זאלען האבען 2 יודען דערהרג'עט געווארען און 3 פערוואונדעט.

פון דער יודישער טעלעגראפען-אגענטור איז די דאזיגע ידיעה נישט בעשטעטיגט געווארען.

בעלגישער באלאן איז סטראטאספערע

האט דערגרייכט 20 טויזענד מעטער

בריסעל, 18 (ספ. טעל.)

היינט 6 אינדערפריה האט זיך אויפגעהויבען א באלאן אין דער סטראטאספערע, אין באלאן פליהען דער 28-יעהריגער פראפעסאר קאסינס און דער 24 יעהריגער סטודענט וואן-דערעלסט, די דרייסטע פליהער פערפאלגען וויסענשאפטליכע צוועקען, מ'רעכענט, אז דער באלאן וועט זיך אראפ-לאזען אין פוילען.

בריסעל, 18 (ספ. טעל.)

פון סטראטאספערישען באלאן איז אנגעקומען א ראדיא-דעפעשע אז דער באלאן האט זיך אויפ-געהויבען אויף א הויך פון 20 טויזענד מעטער און שפעטער זיך אראפגעלאזען אויף 18 טויזענד מעטער.

וויען, 18 (ספ. טעל.)

דעם באלאן האט מען 7 א זייגער אין אוונד געזעהען אין גראץ איבגאנצען אויף א הויך פון 3000 מעטער.

פראנצויזישער אמבאסאדאר אין ווארשא

אינטערוועניערט וועגען די ארעסטירטע פראנצויזישע דירעקטארן פון די זשיראדאווער פאבריקען

פאריז, 18 (ספ. טעל.)

„האוואס"-אגענטור מעלדעט אין א דעפעשע פון ווארשא, אז דער פראנצויזישער אמבאסאדאר לאראש האט אינטערוועניערט ביים פרעמיער קאז-לאווסקי וועגען די ארעסטירטע פראנצויזישע דירעק-טארען פון די זשיראדאווער פאבריקען.

די אגענטור בעלויכט דאן די זשיראדאווער אפערע פון שטאנדפונקט פון דער פראנצויזישער מעהרהייט און פאלט אן אויף דער פוילישער פרעסע.

* * *

אין צוזאמענהאנג מיט דער דערמאהנטער ידיעה פון דער „האוואס" אגענטור דארף מען צו-געבען, אז דער פרעמיער קאזלאווסקי איז בכלל נישטא אין ווארשא, דער אמבאסאדאר לאראש האט וועגען די ארעסטירטע אינטערוועניערט ביים מיניס-טער זאוואדזקי, וועלכער פערטריט דעם פרעמיער, דער מיניסטער. האט געענטפערט, אז דער ענין געפינט זיך אין די הענד פון דער גערי-כטס-מאכט און דער-ביי קען דא נישט זיין קיין רייד, וועגען וועלכער ס'איז אינטערווענץ.

טויט-שטראף פאר נאציאנאל-סאציאליסטען אין עסטרייך

וויען, 18 (ספ. טעל.)

דער מיליטער-טריבונאל האט פערמשפט אויף טויט א נאצי סאציאליסט פאר אנטיילנעמען אין אנפאל אויף דער ווינער ראדיא-סטאציע אויף טויט. 12 אנדערע נאצי-סאציאליסטען זענען פערמשפט געווארען אויף אייביגע טורמע.

אינסבריק, 18 (ספ. טעל.)

דאס מיליטער-געריכט האט פערמשפט אויף טויט 2 נאצי-סאציאליסטען, וועלכע זענען בעשול-דיגט געווארען אין שמוגלען אויפרייס-מאטעריאל פון דייטשלאנד.

500 דאקטוירים פון 43 לענדער

וועלען אנטיילנעהמען אין אנטי-שווינדזוכט-קאנגרעס

ווארשא, 18 (טעלעפאניש)

אין אנטי-שווינדזוכט - צוזאמענפאהר וועלכער וועט פארקומען צווישען 4 און 6 סעפטעמבער האבען זיך שוין געמאלדען 500 בעהיטענדסטע דאק-טוירים פון 43 לענדער.

געעפענט דעם פוטער-יריד אין ווילנא

ווילנא, 18 (ספ. טעל.)

היינט איז אין דער אנוועזענהייט פון וויצע-מיניסטער דאלעזשאל פארגעקומען די פייערליכע ערעפנונג פון פוטער-יריד.

העלענאוו — הייבט, זונטאג, פינקטליך 9 אוונט אויפ'ן פערלאנג פון פובליקום קומט פאר
א קאנצערט פון וועלטבעריהמטען אויבערקאנטאר
משה קוסעוויצקי
וועלכער וועט זיין דער לעצטער אין היינטיגען זומער-סעזאן.
אין פראגראם: תפלות, פאלקס-לידער, לידער פון ארץ-ישראל אויך אפערן-אריעס.
ביים קלאוויר: פר. ליכטערמאן-דאווידאוויטש.
פון 5 נאכמיטאג קאנצערט פון סימפאנישען ארקעסטער אונטער דער לייטונג פון דיר. ס. פיעטרושקא.
בילעטען צום פרייז 1.09 זל., פאר קינדער 54 גר. צו בעקומען אין דער טערקישער קאנדיטאריי, פיעטריקאווער 12 און אין קאסע פון העלענאוו.
אולגאווע בילעטען צו 54 גר. קענען בעקומען נאר פעראיינען איז פארפערקויף אין דער טערקישער קאנדיטאריי.

העלענאוו — דינסטאג, ד. 21 ד.ח. 8.30 א זייגער אוונט — גרויסער סימפאנישער קאנצערט
9-טע סימפאניע בראניסלאוו שולץ (ווארשע)
אין פראגראם: וואגנער, ליסט א.א. אונטער לייטונג פון ס. פיעטרושקא
אונטער דער לייטונג פון
אויספיהרענדע: דארא סקורי, ר. לעווינסקא, מ. גרינוואלד און ש. לעווייטין. כאר פון דער געזעלשאפט „הזמיר" און לאדזשער פילהארמאנישער ארקעסטער. איינגאנג 1.09 זל.

די לייטונג פון די ערשטע ארטאדאקסישע לערן- און ערציהונגס-אנשטאלטען
„דרכי נעם" — פון — גרשון אלי' ליסס
אין לאדז (קיליבסקיעגא 50, טעל. 215-26; אלעע 1. מאי 20, טעל. 200-43) אין ווארשא, שוו. יערסקא 34, טעל. 11-15-98
מאכט בעקאנט, אז צום נייעם שול-יאהר 1934/35 ווערען אונזערע חנוך-מוסדות רעארגאניזירט און פערגרעסערט. הן אין די למודי קדש, הן אין למודי חול.
עס ווערען נאך אנגענומען תלמידים אין די פאלגענדע מחלקות: גן-ילדים מכינה א' וב', מחלקה ז' ומכינות המתבתא ומתבתא א' וב'
איינשרייבונגען פון תלמידים ווערען אנגענומען טעגליך פון 9-2 און פון 4-7 אין די קאנצעלאריעס ביי אונזערע לערן-אנשטאלטען.
בעמערקונג: די בחינות פאר די אלטע און נייע תלמידים פון ווארשאווער און לאדזער „דרכי נעם" הויבען זיך אן אי"ה ג' אלול לויט פאלגענדען סדר: פון 10-2 למודי קדש און פון 4-7 למודי חול.
די למודים הויבען זיך אן אי"ה דעם 19 סעפטעמבער ד. ה. ח' אלול א' תצא הבעל"ט
די הנהלה.

די מורא פאר א מלחמה

דראהענדע לאגע אויפן ווייטן מזרח

יאפאן „ווארנט" די סאוויעטישע רעגירונג

לאנדאן, 18 (ספ. טעל.)

פון טשאן-טשון איז מען מודיע: נעכטן האט דער מיניסטארען-ראט פון מאנדזשוקאָ זיך פארנומען מיט די לעצטע געשעעניששן אויף דער מזרח-כינעזישער באהן-ליניע און מיט די ארעסטען פון די סאוויעטישע בעאמטע.

דער קאמוניקאציע-מיניסטער האט ערקלערט. אז די אויספארשונג האט בעוויזן די אומצוויי-פעלהאפטע שולד פון די סאוויעטישע באהן-בעאמטע אין אויפרייסען א יאפאנישען אמוניציע-צוג, ווי אויך אין א פערשווערונג געגען הויכגעשטעלטע מאנדזשורישע און יאפאנישע פערזענליכקייטען אין מאנדזשוריען.

דער מיניסטער האט ערקלערט, אז צוליב'ן אויפדעקן די דאזיגע דיווערסיע-אקציע קאן ער מעהר נישט בעשעפטיגען סאוויעטישע בירגער אויף דער מורח-כינעזישער באהן-ליניע. ער וועט דערי-בער בעזייטיגען אלע רוסען.

אייניגע ארעסטירטע סאוויעטישע בעאמטע האבען בעשלאסען אנצוהויבען א הונגער-שטרייק, אויב מען וועט זיי נישט בעפרייען.

מאסקווע, 18 (ספ. טעל.)

טאס-אגענטור איז מודיע: די צייטונגען, וועלכע געהען ארויס אין כארבין, האבען געבראכט א נייע סענסאציאנעלע ידיעה, מיט א פראוואקאטא-רישער בעשולדיגונג אויפ'ן אדרעס פון סאוויעטי-שען קאנסולאט אין פאגראניטשנאיא. דעם קאנסולאט און ספעציעל דעם קאנסול סטעלמאך, בעשולדיגט מען אין ארגאניזירען בעוואפענטע אנפאלען אויף דער יאפאניש מיליטערישער מיסיע אין פאגרא-ניטשנאיא. די טאס-אגענטור בעמערקט דערצו:

„די דאזיגע ידיעה בעווייזט אז די פראוואקאטא-רען בעגנוגענען זיך נישט מיט די אנפאלען אויף דער מזרח-כינעזישער באהן-ליניע, נאר גרייטען איצט צו מעהר ערנסטע פראוואקאציעס ארום סא-וויעטישען קאנסולאט אין פאגראניטשנאיא. די גוט-אינפארמירטע קרייזען אין כארבין האלטען, אז די דערמאנטע פראוואקאטארישע ידיעה איז אינספי-רירט געווארען דורך דער יאפאנישער מיליטערישע מיסיע אין כארבין.

מאסקווע, 18 (ספ. טעל.) פון כארבין איז מען מודיע: דער פערטרעטער פון סטאציע-נאטשאלניק, דער סאוויעטישער בירגער כאלאם, וועלכער איז מיט א חודש צוריק ארעסטירט גע-ווארען אהן שום מאטיווען, האט אלס צייכען פון פראטעסט אנגעהויבען א הונגער-שטרייק. ער פא-דערט שנעל צו בעטראכטען זיין ענין, צוליב דער אפגעשוואכקייט פון זיין ארגאניזם נאך א 6-טאגיגען הונגער-שטרייק, איז כאלאם ערנסט קראנק געווארען. מען האט איהם איבערגעפיהרט אין שפיטאל.

לאנדאן, 18 (ספ. טעל.)

די ידיעות, וועלכע קומען אן פון ווייטען מזרח, רופען ארויס אין די היגע פאליטישע קריי-זען אנ'ערנסטע בעאומרוהיגונג.

לאנדאן, 18 (ספ. טעל.)

די „רייטער"-אגענטור מעלדעט פון טאקיא: מצד דעם יאפאנישען אויסערן-מיניסטעריום האט מען היינט ערקלעהרט, אז די יאפאנישע רעגירונג בעטראכט די פראגע וועגען ארויסשיקען צו די סאוויעטען א ווארנונג צוליב די גרעניץ-געשעהע-נישען אין מאנדזשוריען. די ווארנונג וועט אבער נישט ענטהאלטען קיין שום דראהונג וועגען בענו-צען בעוואפענטע קראפט דורך יאפאן.

ריגא, 18 (ספ. טעל.)

דעם 16 ד.ח. איז אין מאסקווע פארגעקומען א ספעציעלע זיצונג פון די פאלקס-קאמיסארען און פעראינטערעסירטע ווירטשאפטליכע ספערען, אין די אנגענומענע רעזאלוציעס ווערט אויסגעדריקט די מורא פאר א אויסברוך פון מלחמה אויפן ווייטען מזרח.

מאסקווא, 18 (ספ. טעל.)

די סאוויעטיש-יאפאנישע אונטערהאנדלונגען וועגען פערקויפען די מזרח-כינעזישע באהן זענען איבערגעריסען געווארען. אין אנ'אפיציעלען קאמו-ניקאט ווארפט די סאוויעטישע רעגירונג די גאנצע פעראנטווארטליכקייט פאר דער לאגע אויף יאפאן.

Dr. REICHER

פאלודביאַווא 28, טעל. 201-93

ספעציאליסט

פאר מענער-שוועכע-בעהאנדלונג.

סעקסועלע בעראטונגען און פסיכא-אנאליזען

נעהמט אן פון 8–11 און פון 5–8 אווענד.

Doktór KLINGER

ספעציאל-ארצט פאר מענער-שוועכע און ווענערישע קראנקהייטען

Andrzeja 2, tel. 132-28

נעמט אן פון 9 ביז 11 פריה און פון 6 ביז 8 אָוו. זונטאג און פייערטאג פון 10 ביז 12.

מזל-טוב

אונזערע פריינד

אלעקסאנדער יאעל און פרוי

צו דער חתונה פון זייער זוהן

קאראל יאעל מיט פרל. אירענא באסאק,

ווינשט

פערלאג „נייער פאלקסבלאט"

אכטונג, דאמען!

דערמיט מאך איך בעקאנט, אז אין מיין ניי-ערעפענטען קליידער-אטעליר אויף בזשעזשינער 11 בעקומט מען צו יעדער צייט פערשידענע באלאווע און חופה-קליידער לויט די נייעסטע פאריזער מאדעלען אויסגעבארגט. קאנקורענץ-פרייזען! סאלידע בעהאנדלונג קומט און איבערציינגט אייך! מיט אכטונג

Wypożyczalnia sukień balowych i ślubnych

M.Józefowiczowa, Brzezińska 11 front 1 piętro

די פריוואטע

7-קלאסיגע מענער פאלקס-שולע

„Nauka i Wychowanie"

פון לעהרער-קאאפעראטיוו אין לאדז

מאכט בעקאנט, אז די ווייטערדיגע איינשרייבונגען נעהמט אן די קאנצעלאריע אויף פילסודסקיעגא 62 (געוועזענער לאקאל פון גימנאזיום „וויעדזא") יעדען טאג פון 10–1 און 5–8. — טעל. 245-97.

עס ווערט געלערנט לויט די נייעסטע פעדאגאגישע דערגרייכונגען יודיש למודים און א ברייטען מאסשטאב. ביי דער שול איז טעטיג א מוסטערהאפטע פרעבעל-שול.

דער לייטער ע. גאלדשמיד.

די פערוואלטונג פון דער

יודישער קהלה

אין לאדז

מאכט דערמיט בעקאנט, אז אויפ'ן סמך פון בעשטעטיגטען קהלה-בודזשעט אויפ'ן יאהר 1934, טרעט זי צו

צו פערדינגען שטעט

אין דער אלטשטעטישער שוהל

20 וואלבארסקא 20

דאס פערדינגען די שטעט וועט פארקומען פון דינסטאג. דעם 21-טען ה. ח. יעדען טאג — א חוץ פרייטאג און שבת — פון 4–7 א זייגער נאכמיטאג אין דער שוהל גופא.

אלע חזקות זענען אונגילטיג און די שטעט מוזען אויפדאסניי בעדונגען ווערען.

לאדז, דעם 19-טען אויגוסט 1934.

די יודישע

ארטאדאקס'שע שולע

בית אולפנא

פיעטריקאווער 111 (אל. קאשטשושקי 48)

טעל. 176-46

נעהמט אן שילער אין אלע קלאסען.

איינשרייבונגען טעגליך פון 10–1 און פון 5–7 נאכם.

אין דער בעוואוסטער 7-קל. שולע פון

ש. זשעלאנקא

פילסודסקיעגא 70 (ווסכאדניא) פראנט, 1 שטאק

ווערען אנגענומען שילער פון 5½ יאהר אן. אין דער שולע ווערט געלערנט א הויך אלגעמיינע למודים לויט'ן רעגירונגס-פראגראם אלע יודישע למודים אין גרויסן מאסשטאב. א גרויס געוויכט ווערט געלייגט אויף דער העברעאישער שפראך. אין דער V און VI קלאס וועט אויך געלערנט ווערען די ענגלישע שפראך. דאס פער-סאנאל בעשטעהט פון ערשטקלאסיגע פעדאגאגישע קרעפטען

איינשרייבונגען פון 10—2 און פון 3—8.

צוליב דעם קריזיס זענען די פרייזען מעסיגע.

Z prawami gimnazjów państwowych

Prywatne Gimnazjum Męskie

oraz SZKOŁA POWSZECHNA

I. KACENELSONA

ul. Zawadzka 43, tel. 151-79

איינשרייב. פון נייע שילער נעמט אן די קאנצעל. טעגליך פון 9–2 און 5–7 נמ. אין 1-טן אדזיאל ווערן אנגענומען קינדער אין עלטער פון 6 יאהר און אין דער מוסטערהאפטער פרעבעל-שול (גן-ילדים) ווערן אנגענומען קינדער פון 3½ יאהר אן

Z pr. szk. państw.

7 קל. מעגער-שולע פון

ש. שולדענריין

29 פאלודביאַווא 29

עס גן-ילדים איז די געוואונשענע שולע פאר קינדער, וואס די עלטערען ווילען זיי געבען צוזאמען מיט וועלטליכע בילדונג א שטרענגע רעליגיעזע ערציהונג און גרינדליכע לעהרע אין תנ"ך, העברעאיש ווי אויך אין תלמוד. דאס לעהרער-פערסאנאל בעשטעהט פון די בעסטע פעדאגאגישע קרעפטען. אין פארבערייטונגס-קלאס ווערען אנגענומען שילער פון 5 און א האלב יאהר, אהן שום עקזאמען.

איינשרייבונגען טעגליך אין אלע קלאסען פון 9 ביז 2 און פון 4 ביז 6 נאכמיטאג. די למודים הייבען זיך אן אי"ה מאנטאג (ט' אלול) 20/VIII ד. י.

צוליב דעם קריזיס הנחה-פרייזען.

אנו משתתפים בצערו הגדול של חברנו, העסקן הציוני הצעיר והנאמן, חבר הועד הציוני

מגר. שמעון רוגוזינסקי

למות עליו

אמו ז"ל

בעבודתו הציונית המסורה ימצא את נחומיו!

ועד ההסתדרות הציונית

קרן קימת לישראל

ועד „קרן היסוד"

חבר בנימין רוגוזינסקי

באבלך למות

אמך ז"ל

אנו אתך. בהגשמת הרעיון הציוני תנוחם.

חבריך מחוג האקדמאים העברים

מלודז הלומדים בפראג.

את ידידנו וחבר הועד שלנו מר

חיים יהודה

זילבערשטיין וב"ב

לעלותם היום לארצנו הקדושה, אנו מברכים בברכת צאתכם ובואכם לשלום תזכה להמשיך גם שם עבודתך הפוריה לטובת עמנו, ארצנו ורעיוננו

בברכת המזרחי

ועד המזרחי בלודז

ועד ביהכ"נ „שערי מזרח" ומתפללים

שלאסעריי-ארבייטען

ווי אויך אויטאמאטישע שווייסונגען, מעטאל-בעארבעטונגען, מא-שינען-טיילען

פיהרט אויס ביליג

I. REDER, Łódź

קאנסטאנטינער 11/13

ווער ס'זוכט א תכלית

פאר זיך, פאר א קינד (אויסוואהל פון א בערוף, שול א. א. וו.), דארף זיך תיכף קומען בעראטען מיט'ן בעקאנטען פובליציסט

איבעפעלד, פיעטריקאווער 31

אויפנאהם-שעה טעגליך פון 4–8 אוו.

פאר גאלד,

ביזשוטעריע

און לאמבארד-קוויטעס

צאהלט די העכסטע פרייזען

אלידאר פיאלקא

פיעטריקאווער 7.

Dr. med.

Leon Familier

אינערליכע און קינדער-קראנקהייטען

האט זיך איבערגעצויגען אויף

שערפיעז 37 (בענעדיקטא) 6.

נעהמט אן פון 5–7 נאכם.

Dr. med.

Haltrecht

צוריקגעקעהרט

ספעציאל-ארצט פאר הויט-און געשלעכטס-קראנקהייטען

פיעטריקאווער 10, טעל. 131-86

נעמט אן פון 8—11 מיטאג, און פון 5—9 אוונט

זונטאג פון 10—1 בייטאג.

אלע ארט אנאליזען.

פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזן

אויערן, נאז און האלז

קליניק

מיט בעטען פון Dr.

Z. Rakowski

פיעטריקאווער 67, טעל. 127-81

נעהמט אן שטענדיגע קראנקע (צוועק אפעראציע א. ז. וו.) ווי אויך אמבולא-טארישעס פון 11–2 און פון 5–8 אוונט.

היטלערס גרויסקייטס-מאניע
מ׳וועט דערשיסען אפילו פעראנטווארטליכע מענער
דעם „פיהרערס" רעדע אין האמבורג

בערלין, 18 (ספ. טעל.)

היטלער האט אין האמבורג געהאלטען א גרויסע פאר-פלעביסציט-רעדע. קודם-כל האט היטלער אנגעוויזען, או די דייטשע רעגירונג האט אזוי שנעל אנגענומען דעם בעשלוס צו פעראייניגען די פונקציעס פון קאנצלער מיט׳ן מלוכה-פרעזידענט, כדי אוממעגליך צו מאכען די אינערליכע רייבונגען אין דייטשלאנד, וועלכע זענען פאראויסגעזעהען אין אויסלאנד.

היטלער אין זיין גרויסקייט-מאניע האלט ווייטער, אז איהם וועט זיך אין דער צוקונפט איינגעבען אויפצוטוען גרויסע זאכען (אזוי ווי ביז איצט, געוויס).

היטלער האלט ווייטער, אז צוליב די אינערליכע נישט-איינינקייט האט דייטשלאנד אין פערלויף פון עטליכע וואכען פערלוירען אין אויסלאנד אזויפיל, וואס מ׳וועט אזוי גיך נישט קענען אפארבייטען.

ענטפערנדיג דעם וועלט אויפ׳ן פארווארף אז דער נאצי-סאציאליסטישער סיסטעם איז צו שארף, האט היטלער אנגעוויזען, אז זיין פארטיי האט בעת דעם לעגאלען קאמף פאר דער מאכט פערלוירען 400 דערהרגעטע און 43 טויזענד פארוואונדעטע און האט דאך נישט גענומען קיין נקמה.

מיין שטרעבען וועט זיין, האט היטלער אויסגעשריגען, אז דער פאליטישער פאקטאר אין לאנד זאל זיין די נאציאנאל-סאציאליסטישע פארטיי און דער פערטיידיגער פון רייך — די בעוואפענטע קראפט.

די גאנצע וועלט מוז וויסען, אז 1) דייטשלאנד וועט זיך נישט אפזאגען פון זיין כבוד און גלייכבערעכטיגונג און 2) אויסלאנד מוז וויסען, אז די רייכס-רעגירונג צוזאמען מיט דעם דייטשען פאלק האבען דערפיהרט צו פערזיכערען (?) דעם שלום אין דער וועלט.

דער קאנצלער תנפט דאן אביסעל די אנפיהרער פון דער רייכסווער און זאגט, אז די אלע וועלכע וועלען בעשווערען די ענטוויקלונג פון לאנד וועלען דערשאסען ווערען, נישט נאר די קליינע נאר אפילו די פעראנטווארטליכסטע מענער.

היטלער האט געענדיגט זיין רעדע מיט פאלגענדע ווערטער: רעכענט נישט אויף קיין וואונדערליכע ערפאלג פון וועלכע ס׳איז פעראדנונג. אויב יעדער פון אייך איז נישט גרייט צו פערטיידיגען די פעראָרדנונג, נישט איך דארף דעם צוטרוי-וואטום, כדי צו פערשטארקען אדער אונטערצוהאלטען מיין פאזיציע, נאר דאס דייטשע פאלק דארף א קאנצלער, וועלכער האט דאס פערטרויען פאר דער גאנצער וועלט.

ווארנונג
געגען נאכאהמונגען!

אנשטאט די איבעראל בעוואוסטע, אנערקענטע ד״ר עטקער׳ס אויסארבייטונגען ווערען פערקויפט די הויזווירטינס סחורה פון צווייפעלהאפטען ווערט אין א פאקונג, וואס איז נאכגעמאכט עהנליך צו די אריגינעלע אויסארבייטונגען. דאס פובליקום, וואס איז איבערצייגט אז זי בעקומט א פראדוקט, וואס האט א וועלט-רוהם, דעם באק-פראשעק Backin פון ד״ר עטקער, ווערט גאר אריינגעפיהרט אין א טעות דורך פערשידענע נעמען פון עהנליכען אבקלאנג. מ׳דארף דעריבער לענקען די אויפמערקזאמקייט אויף די אויבענדערמאהנטע רעכטליך - פערזעהענע שוץ-מארקע „Jasna Głowa" וואס גאראנטירט איינציג די אמת׳דיגע געקויפטע ארטיקלען.

Dr. A. Oetker.

ערשטער דעפארטאציע-אורטייל אין א״י
פון אונלעגאל-אימיגרירטע אראבער

ירושלים, (יט״א) צום ערשטען מאל איז איצט פאר אַן ארץ-ישראל געריכט געשטאנען א גרופע אונלעגאל איינגעוואנדערטע אראבער. דעם פראצעס האט בעטראכט דאס געריכט אין טבריה, וועלכעס האט פערמשפט 29 אראבער פון חורן יערען צו 2 חדשים תפיסה און שפעטער דעפארטאציע.

גלייכצייטיג זענען פערמשפט געווארען פינף יודען, דערונטער א זקנה, וועלכע טענה׳ט, אז זי איז אלט 100 יאהר און א 13 יעהריג יונגעל. די יודען זענען פערמשפט געווארען צו תיכפדיגער דעפארטאציע.

דער ערשטער פראצעס אין דייטשען „פאלקס"-געריכט

בערלין, 18 (ספ. טעל.)

בעכטען איז פארגעקומען דער ערשטער פראצעס אין דייטשען פאלקס-געריכט, דער אנגעקלאגטער איז געווען דער קאמוניסט יעגער פון לייפציג, וועלכער איז בעשולדיגט געווארען אין צורעדען א שטורמיסט אריינצוטרעטען אין דער קאמוניסטישער פארטיי, ער איז פערמשפט געווארען אויף 2 יאהר טורמע.

היטלער ווידעראמאל געקומען צום קראנקען געהרינג

בערלין, 18 (ספ. טעל.)

אפיציעל ווערט מיטגעטיילט, אז דער געזונד-צושטאנד פון מיני. געהרינג ווערט כסדר בעסער און איז איצט א זעהר צופרידענשטעלענדער. נעכטען האט דעם קראנקען ווידער בעזוכט היטלער, כדי זיך פערזענליך איבערצייגען וועגען געהרינגס געזונד-צושטאנד.

אפיציעלער קאמוניקאט וועלכער פערוועהרט פריוואטע פערזאנען צו פאטראלירען

ביי די ארץ-ישראל׳דיגע גרעניצען

ירושלים, 18 (יט״א טעלעגראפיש)

דא איז ערשינען אַן אפיציעלער רעגירונגס-קאמוניקאט, אין וועלכען עס ווערט געמאלדען, אז עס ווערט פערבאטען יעדער ארט פריוואט-איניציאטיוו צו פאטראלירען ביי די גרעניצען פון ארץ ישראל, מחמת דאס דאזיגע איז גורם צו שטערען די עפענטליכע רוהה אין לאנד.

פון ים-וואסער — בענזין
נייע ערפינדונג אין פראנקרייך

פאריז, 18 (ספ. טעל.)

א פראנצויזישער ערפינדער האט פון 10 טוזענד ליטער ים-וואסער אויסגעארבייט בענזין, די פראבע איז פארגעקומען אין דער אנוועזענהייט פון פארשטעהער פון דער וויסענשאפטליכער און וירטשאפטליכער וועלט, דער נייער בענזין זאל זיין זעהר ביליג און וועט קאסטען 3 סאנטים א ליטער.

די דאזיגע ערפינדונג קאן מאכען א קאלאסאלע איבערקעהרעניש אין דער טעכניק.

מוסאליני וועט צוריקברענגען די האבסבורגער
אויפן עסטרייכישען טראן

לאנדאן, 18 (ספ. טעל.)

די צייטונגען ברענגען ידיעות פון זייערע קארעספאנדענטען וועגען די לעצטע געשפרעכען צווישען מוסאליני און עסטרייכישען וויצע-קאנצלער שטאהרעמבערג.

פון די דאזיגע ידיעות איז צו זעהען, אז די פראגע פון די האבסבורגער צוריקקעהר אויפ׳ן עסטרייכישען טראן ווערט רעאל און דער לעצטער בעשלוס זאל אנגענומען ווערען אויף דעם שוין בעשטימטען געשפרעך פון מוסאליני מיט דער עקס-קייזערין ציטא.

דער ערשטער שריט דערצו וועט זיין די רעזיגנאציע פון עסטרייכישען פרעזידענט מיקלאס, וואס וועט געשעהען שוין אין הערבסט, ווייטער זאל די איטאליענישע רעגירונג זיך האבען פערפליכטעט אויסצוצאהלען די עסטרייכישע רעגירונג 20 מיליאן ליר.

דאס ערשטע „ווארען-הויז" אין לאדז

בקרוב ווערט אויף פיעטרקאווער 96, רוג פושציאזר געעפענט א גרויס ווארען-הויז א. נ. „ווארל-ווארטה".

דאס דאזיגע ווארען-הויז וועט זיין דאס ערשטע פון דעם מין אין אונזער שטאט, וועלכעס וועט אויפ׳ן מוסטער פון די אויסלענדישע ווארען-הייזער זיין פערזעהען מיט אלע ארט ארטיקלען פאר הויז ווירטשאפט, גאלאנטעריע, דאמען הערן און קינדער קאנפעקציע, פוטער ווארען, וועש, ווייסע סחורות, מאנופאקטור, טריקאטאזש, זאקען. פערפומעריע, קינדער שפיל-זאכען, לעבענס מיטעל פראדוקטען, צוקער ווארען א. ד. גל.

דער פרינציפ פון דעם ווארען-הויז, וועט זיין צו פערזעהן דעם קונה מיט די בעסטע ארטיקלען און ביי אויסערגעוועהנליכע ביליגע פרייזען.

דאס קויפען אין דעם ווארען-הויז, וועט זיין פארן קונה א גרויס גענוס, מחמת דער לאקאל איז געווארען גרונדליך איבערגעבויט, און לוקסוס ארטיג אויסגעפערטיגט פון די בעסטע היגע ארכיטעקטען.

אראבישע אקציע געגען אונלעגאלע עולים
לאנדאנער פרעסע וועגען צוזאמענשטויסען צווישען יודען און אראבער אין ארץ-ישראל

לאנדאן, 18 (יט״א טעלעגראפיש)

די לאנדאנער צייטונגען ברענגען ידיעות פון ירושלים, אז אין ארץ-ישראל זענען פארגעקומען צוזאמענשטויסען פון אראבער און יודען, צוליב דעם כאפען אונלעגאלע עולים. 2 אראבער זענען פערוואונדעט געווארען. איין אראבער איז פון די וואונדען געשטארבען אין שפיטאל.

ירושלים, 18 (יט״א טעלעגראפיש)

די מורא, אז דאס פרייוויליגע אנגאזשירען זיך פון די אראבער ביי די גרעניצען פון ארץ-ישראל צו כאפען די אומלעגאלע עולים קאן ברענגען צו צוזאמענשטויסען האט זיך בעשטעטיגט.

נעכטען איז אין דער קאלאניע „נתניה" פארגעקומען א צוזאמענשטויס פון אראבער און יודען צוליב דעם, וואס די אראבער האבען נישט דער-לאזט אויסשטייגען יודישע עולים. 1 אראבער איז פערוואונדעט געווארען. די אנגעקומענע פאליציי האט צוריקגעשטעלט די רוהה.

ירושלים, 18 (יט״א טעלעגראפיש)

דער מיטגליד פון דער עקזעקוטיווע בן-גרין האט אפגעהאלטען א קאנפערענץ מיט׳ן הויך-קאמיסאר, בעטענדיג, אז דער הויך-קאמיסאר זאל זעהן אפצושטעלען די אראבישע אקציע געגען די אונלעגאלע עולים.

ראטעוועט אייער געזונד
קראנקע אויף רוקענ (ברוך-קראנקהייטען)

ספעציעלע ארטאפעדישע הייל-גומי-באנדאזשען פון מיין מעטאדע העלפען ראדיקאל אונטער גאראנטיע אהן אפעראציעס פון אלע מינים ברוך-קראנקהייטען (רופטורען) אפילו די עלטעסטע און געפעהרליכסטע ביי מענער, פרויען און קינדער.

דאס אראפלאזען זיך פון מאגען און קישקעס בעזייטיג איך דורך פערלעגען ספעציעלע אינדיווידועל צוגעפאסטע בויך-באנדאזשען. אויף אויסגעקרימטע רוקען-ביין (הויקערס) ארטאפעדישע הייל-גארסעטען אויף ביינער-שווינדזוכט און אלע אנדערע פעהלערן ארטאפעדישע הייל-אפאראטען אויף פלאטפוס.

ספעציעלע איינלאגען לויט גיפס-מאדעלען, אויף זשילאקעס. - גומי-זאקען לויט מאס. קינסטליכע העגד און פיס

ספעציעלער אנשטאלט פאר הייל-ארטאפעדיע

Spec. Ortop. O. PETRYKIEWICZ — אויס לעמבערג

לאדז, פיראמאוויטשא 9 (זאלגינסקא)

(פראנט פארטער), טעל. 177-09 נאהנט פון לאדזער פאבריקס-באהנהויף

בעמערקונג: דאס ערשיינען פון די קראנקע איזאונבעדינגט נויטיג.

צאהלרייכע דאנקזאגונגען און דאנק-בריף.

(אין זגערזש אויף פלאמעצקא № 2 און № 4 אייגענע הייזער)

רעפרעזענטאנץ-טעאטער „ראזמאיטאשטשי" ציגעל-גאס 27, טעלעפאן 112-25

דירעקציע: דוד צעלמייסטער.

א סך פערגעניגען פאר ווייניג געלד! פאפולערע פרייזען!

בראווא מיכאלעסקא! בראווא „סינאריטא"!

דאס זענען די אויסרופען פון לאדזער טעאטער-עולם יעדען אווענד!

רעקארד פון ערפאלג! הילכיגע געלעכטערס! שטורעמדיגע אוואציעס!

מען זיצט ווי צוגעשמידט! מען זיצט ווי עלעקטריזירט!

הייגט, זונטאג 2 פארשטעלונגען 2

היינט זונטאג, 9.30 אוו. פאפול. פארשטעלונג צו זעהר ביליגע פרייזען

נייעסטע אויפפיהרונג פון דער מוזיקאלישער טאס-קאמעדיע

מיכאל מיכאלעסקא׳ס „סינאריטא"

מיט מיכאל מיכאלעסקא אין צוויי ראלען אלס „וואלאדקע שטיוועל-פוצער" און „שפאנישע סינאריטא".

היינט, זונטאג, 4.30 נאכמיטאג צום לעצטען מאל

גרויסע הנחה און פאלקס-פארשטעלונג

איינהייטליכע רעוואלאציע-פרייזען. אלע בילעטען אין פארטער בלויז 1 זל.

אין דעם גרויסען אויסערגעוועהנליכען אימפאזאנטען אפערעטען-שלאגער אין 3 אקטען (6 בילדער), 30 נומערן געזאנג און טענץ, רעקארד-שלאגערס איינס-ביי איינס

דער לעצטער טאנץ

אכטונג! פון דעם פרייטאג, ד. 24-טען פייערליכע פרעמיערע

די טשארדאש-פירשטין

מיט מיכאל מיכאלעסקא און פאניע רובין אין די הויפט-ראלען.

לאדז
19 אויגוסט 1934

„נייער פאלקסבלאט“

לאדז
19 אויגוסט 1934

מורא. אבערגלויבע. קאמעדיע?

דער היינטיגער פלעביסציט אין דייטשלאנד

היינט, דעם 19. אויגוסט וועט דאס פאלק אין דייטשלאנד ווידער אמאל אפשטימען. אדאלף היטלער, וועלכער האט איבערגענומען דעם אמט פון מלוכה-פרעזידענט, האט אין א רעסקריפט צום אינערן-מיניסטער בעטאנט זיין בעזונדערע ליבע צום פאלק און זיין אכטונג פאר דער מיינונג פון פאלק. עס ווייזט אויס, אז זיין צוטרוי צום פאלק איז נישט אזוי גרויס, ווי זיין ליבע און אכטונג. ווייל ער האלט פאר בעסער צו ווערען בעשטעטיגט איידער אויסגעוועהלט צו ווערען. יעדענפאלס לשם זיכערקייט האט ער בעפוילען זיינע מיניסטארען, איידער דאס פאלק דארף קומען און איהם בעשטעטיגען, זיי זאלען איהם בעשטימען אלס פרעזידענט פון דער מלוכה. געטון האט ער דאס אויף אנ'אייגענארטיגען אופן, וועלכער ווערט אין דריטען רייך גערופען געזעץ. ער האט אויך געהאלטען פאר זיכערער נאך פאר דער אפשטימונג צו בעפעהלען דער רייכסוועהר זי זאל בעלעגען די שבועה אויף זיין נאמען.

עס איז מערקווירדיג, וויפיל אכט אדאלף היטלער לעגט דערויף, אז אנדערע זאלען אפהיטען די שבועה, וועלכע זיי האבען בעלעגט. נאך מערקווירדיגער איז, ווי ווייט דער דיקטאטאר זארגט דערפאר, אז דאס פאלק זאל יעדעס מאל בעשטעטיגען זיינע האנדלונגען. וואס איז דאס. מורא, אבערגלויבען, אדער בלויז קאמעדיע?

יעדענפאלס איז די אפשטימונג א קאמעדיע אליין פאר זיך. דער רייכספיהרער האט פערזיכערט, אז די דאזיגע אפשטימונג וועט זיין א גלייכע און געהיימע. געהיימע אפשטימונג! ביי דער דאזיגער סיטואציע וועט ווער זיך נישט דערמאנען דעם שעהנעם אנעקדאט, וועלכען מען פלעגט דערצעהלען וועגען די כאראקטעריסטישע וואהל-מעטאדען, וואס האבען געהערשט אין געוויסע געביטען אין מזרח-דייטשלאנד: איינער א פרייסישער יונקער האט געהאלטען, אז עס איז פיל זיכערער צו בעפרייען זיינע קנעכט אפילו פון דער קליינער ארבייט אריינצולעגען זייערע שטימצעטלען אין די וואהל-קאנווערטען. יעדער פון די וועהלער האט ביים אריינגאנג פון וואהל-לאקאל בעקומען אין דער האנד אריינגעלעגט דעם שוין צוגעגרייטען קאנווערט מצד דעם פערוואלטער פון גוט. איין יונגער פויער האט דאך געוואלט וויסען וועמענס נאמען אייגענטליך ווארפט ער אריין אין דער אורנע. אבער באלד ווי ער האט נאר געפרובט עפענען דעם קאנווערט האט ער בעקומען א הילכיגען פאטש פון פערוואלטער, וועלכער האט דערביי צוגעגעבען: „צי ווייסט דו נישט, לומפ איינער, אז די וואהלען זענען געהיימע?!“

ווער אין דער וועלט גלויבט נאך אין דער געהיימניש און אין דער עהרליכקייט פון דער אבשטימונג, וואס קומט פאר אין דייטשלאנד, היינט דעם 19 אויגוסט? אלעמען זענען דאך בעקאנט די מעטאדען, וואס זענען אנגעווענדעט געווארען אין דייטשלאנד בעת די וואהלען צום רייכסטאג. מען געדענקט נאך דעם אונגעהויערען טעראר, וועלכער האט דעמאלס געהערשט אין לאנד. אין די קאמוניסטישע קווארטאלען פון בערלין האבען די ס.א.-מענער פון אומעטום געבראנגט ליסטעס מיט ענטפערן יא; די פרויען האט מען געצוואונגען צו שטימען אויף דעם אופן. וואס מען האט זיי געדראהט דאס זייערע מענער וועלען גענומען ווערען אין קאנצענטראציאנס-לאגער, אויב די צאהל שטימען – ניין, – וועט זיין גרעסער פון א בעשטימטען פראצענט. עס פערשטעהט זיך, אז אלע פרויען האבען געשטימט אויף – יא. די וואהלען פון 19. אויגוסט וועלען פערשטעהט זיך זיין נישט קיין פריווילעגע און נישט קיין געהיימע.

און ווען אפילו די וואהלען וואלטען יא געווען פריווילעגע! די דייטשע קאנסטיטוציע, וועלכע איז נאך נישט אפגעשאפט געווארען, שרייבט נאך אלץ פאר, אז דער פרעזידענט פון דער דייטשער מלוכה דארף געוועהלט ווערען פון פאלק. אבער וועהלען הייסט פריהער שטימען און נישט שפעטער בעשטעטיגען! דער היטלעריסטישער רעזשים קאן ברעכען די קאנסטיטוציע. דער רעזשים קאן מיט געוואלד בעשטימען היטלערן פאר פרעזידענט פון דער מלוכה, אבער קיין שום בעשטעטיגונג וועט נישט פערוואנדלען אונרעכט אין רעכט.

א מלוכה-אטענטאט וועט מען קאנען אפשר פארשטעלען אלס רעוואלוציאנערען אקט. אבער מיט א מלוכה-אטענטאט, וואס פערקריכט און בעהאלט זיך הינטער א פאלקס-אבשטימונג, קאן מען קיין מלוכה נישט בויען.

געארג בערנהארד

די שלאכט ביי דער מארנע

וועלכע האט ענטשידען דעם גורל פון קריג *)

די קריטיקער, וועלכע בעשולדיגען מאלטקען, אז ער האט צו ווייניג אכטונג געלעגט אויפן פסיכאלאגישען מאמענט, זידלען איהם צומייסטענס דערפאר, וואס ער האט געשיקט פון מערב-פראנט צוויי קארפוסען מיליטער פאר מזרח-פרייסען. אבער דער רעזולטאט דערפון איז געווען דער נצחון ביי טאנענבערג, וואס די פסיכאלאגישע בעדייטונג זיינע איז ווערט געווען, מיין איך, פונקט אזוי פיל ווי דער סאמע בעסטער אנצינדענדיגער בעפעהל: די דייטשען לעבען ביז צום היינטיגען טאג מיטן מאראלישען קאפיטאל פון טאנענבערג, טאנענבערג האט אויך געשאפען הינדענבורגען אליין. ווען מאלטקע וואלט געווען צוגעלאזט צום נצחון פון סאמסאנאוו און רענענקאמפן, וואלטען די פסיכאלאגען מסתמא אויף איהם אנגעפאלען דערפאר, וואס ער האט נישט געשיקט הינדענבורגען קיין אונטערשטיצונג פון מערב-פראנט. אויפן מערב-פראנט איז דער נצחון שוין געווען פערזיכערט.

קיין מאדערנער אלעקסאנדער איז מאלטקע, פערשטעהט זיך, באין אופן נישט געווען. אויף וויפיל מען קאן אורטיילען, איז ער פשוט געווען א גוטער גענעראל און אויסגעצייכענט געקענט זיין זאך. פונקט אזעלכע אויסגעצייכענטע גענעראלען זענען אויך געווען די אנדערע, וועלכע האבען אנגעפיהרט מיט די בעזונדערע דייטשע ארמעען. קיין מאדערנע אלעקסאנדערס זענען אויך זיי מסתמא נישט געווען. מאלטקע האט זיך פון זיי אונטערשיידעט דערמיט, וואס אין הסכם מיט זיין אלגעמיינער וועלט-אנשויאונג האט ער שוואך געגלויבט אין דער מעגליכקייט פון ווירקליכער אנפיהרונג מיט די האנדלונגען פון פיל-מיליאניגע ארמעען. ער האט געגלויבט בלויז אין די סאמע אלגעמיינע, פונדאמענטאלע כללים פון דער מיליטערישער וויסענשאפט פונקט אזוי ווי מאנכע אלטע דאקטוירים-סקעפטיקער גלויבען בלויז אין די סאמע איינפאכסטע אידעען פון דער מעדיצין, וואס זענען אויסגעפרובט געווארען אין משך פון הונדערטער יאהרען אין דיעטע ביי מאגען-קראנקהייטען, אין דער נוצליכקייט פון וואלד-לופט ביי שווינדזוכט א. ד. גל. אלץ פאראויסזעהען און דערצו נאך זיצענדיג אין לוקסענבורג, דאס איז אינגאנצען אונמעגליך. מאלטקע האט טאקע איבערגעלאזט קלוקען, בילאווען, הויזענען, דעם קרוינפרינץ, מעהר פרייהייט אין זייערע האנדלונגען, מעהר, ווי עס וואלט זיי געווען ערטיילט אנ'אנדערער הויפט-קאמאנדיר. דאס איז צו זעהען פון אלע זיינע פעראָרדנונגען: זיי זענען צונויפגעשטעלט אין א סאמע אלגעמיינער פארם, מעהרסטענטיילס בעשטעטיגט בלויז מאלטקע דעם בעשלוס פון גענעראל, וואס קאמאנדירט מיט דער ארמעע, אדער ער רעקאמענדירט איהם זיך צו שטעלען אין פערבינדונג מיטן שטאב פון דער שכנות'דיגער ארמעע. מיט גרויס אויפרעגונג דערציילט דער קרוינפרינץ וועגען פאלגענדיגען עפיזאד: בעת די שלאכטען ביי דער מארנע איז צווישען איהם, דעם קרוינפרינץ, און דעם הערצאג פון ווירטענבערג, וועלכער האט אנגעפיהרט מיט דער שכנות'דיגער פירטער ארמעע, פארגעקומען א סכסוך. ער האט זיך געווענדעט צו מאלטקען. דער העכסטער בעפעהלסהאבער האט איהם געענטפערט קורץ: עס איז געוואונשען, אז די פירטע און פינפטע ארמעען זאלען זיך צונויפרעדען.

די צונויפרעדונג איז געווען א שוואכע, קלוק, דער נייער בליכער, איז געגאנגען פאר אויס צו שנעל. איין גענעראל האט נישט געקאנט אניאגען דעם צווייטען. אין די ערטער, וואו עס האט געדארפט זיין די בינדונג צווישען די דייטשע ארמעען, האבען זיך געקאנט שאפען געפעהרליכע פוסטע ערטער. וועגען די דאזיגע ערטער, וועגען דעם, צי אזעלכע ערטער זענען ווירקליך געשאפען געווארען און צי זיי זענען ווירקליך געווען געפעהרליך פאר די דייטשען, ווערט ביז איצט געפיהרט א שטרייט אין דער דייטשער מיליטערישער קריגס-ליטעראטור. דאס איז טאקע פאראויסגעזעהען געווען אין יענער קריגס-וויסענשאפט, אין וועלכער מאלטקע האט געגלויבט. פארזיכטיגער וואלט געווען צו פערקלענערען דעם בעוועגונגס-טעמפא אויף דער פראנצויזישער הויפט-שטאט. דערצו נאך האט אויך מאלטקע געהאלטען, אז פאריז איז נישט מעהר ווי א געאגראפישער פונקט. די הונדערטער יאהרען אלטע קריגס-חכמה האט בעפוילען: קודם כל דארף מען פערניכטען די לעבעדיגע קראפט פון שונא. דאס האט געלערנט מאלטקען אויך דער בעריהמטער דייטשער מיליטער-פיהרער, דער זיגער אין פראנצויזיש-פרייסישען קריג, דער אלטער גענעראל מאלטקע. דערצו נאך איז פונקט מיט א יאהר צוריק אויף די מאנעווערס אין יאהר 1913 ביי די דייטשען געהאנדעלט געווארען טאקע די דאזיגע פראגע: די דייטשע ארמעע דערנעהנטערט זיך זיגרייך צו פאריז, די פראנצויזען טרעטען אפ, אבער זיי זענען נאך נישט אינגאנצען צוקלאפט. וואס דארף מען טון? איינעהמען פאריז, אדער צושלאגען אינגאנצען די לעבעדיגע קראפט פון די פראנצויזען? דער קייזער און קלוק זענען געווען פאר איינעהמען די הויפט-שטאט, מאלטקע און די אנדערע גענעראלען האבען בעוויזען, אז דאס איז נישט ריכטיג: די לעבעדיגע קראפט איז פיל וויכטיגער. עס איז גארנישט קיין וואונדער, ווען א קראנקער מאן, וואס איז אויסגעמאטערט פון קריג פון זיין שרעקען, פון זיין איינענער אונגעהויערער פערזענליכער פעראנטווארטליכקייט האט בעשלאסען צו האנדלען אזוי ווי עס איז געווען פאראויסגעזעהען אין פרידענסצייט, נאך לאנגער בעטראכטונג אויף א פערזאמלונג פון די גלענצענדסטע שטערענס פון דער מיליטערישער וויסענשאפט. מאלטקע האט זיך בעווענדעט צו די בעפעהלסהאבער פון די ארמעען מיט זיין בעריהמטען בעפעהל: די כוונה פון דער העכסטער אנפיהרונג פון דער ארמעע איז אפשניידען די פראנצויזען פון פאריז, פערשטויסענדיג זיי אין דער ריכטונג פון דרום-מזרח.

(סוף קומט)

מ. אלדאנאוו.

*) זעה „נ. פאלקסבלאט“ נ' 193.

די פולווער-פעסער זענען אפען

די דראהענדיגע מלחמה-סכנה צווישען יאפאן און די סאוויעטען

דער בעריהמטער עראפלאנען-בויער פאקער האט אין א געשפרעך מיט א מיטארבייטער פון „בריטיש יונייטעד פרעס“ זיך ארויסגעזאגט וועגען דעם, ווי אזוי עס שטעלט זיך איהם פאר דער קינפטיגער קריג.

דער לופט-אנגריף, האט געזאגט פאקער, וועט פארקומען נאך איידער, וועלכע עס איז נישט קריגס האנדלונגען וועלען בכלל געעפענט ווערען. אהן א שיער לופט עסקאדריליעס וועלען פליהען איבער דער טעריטאריע פון פיינדליכען לאנד און וועלען אראפווארפען זייערע באמבעס. די דאזיגע עראפלאנען וועלען אראפווארפען אנצינדענדיגע באמבעס און טארפעדעס מיט א ריזיגער צושטערונגס-קראפט. די אויפגאבע פון די ערשטע עסקאדריליעס וועט זיין צושטערען די קריגס-עראדראמען, די אינדוסטריעלע צענטערען, פאבריקען, די באהן-ליניעס. אט דער אנפאל וועט אין פיינדליכען לאנד ארויסרופען א געוואלדיגע פאניק און וועט דעזארגאניזירען דעם אדמיניסטראטיווען אפאראט: עס איז מעגליך, אז ביי די בעדינגונגען פון אזא לופט-אנגריף וועט שוין אונמעגליך זיין דורכצופיהרען וועלכע עס איז נישט מאביליזאציע.

שטעלט אייך פאר, זאגט פאקער, אז אויף לאנדאן זענען אנגעפאלען א צוויי-דריי הונדערט עראפלאנען, און האבען אין עטליכע פונקטען פון דער הויפט-שטאדט אנגעצונדען שרפות. קיין שום פייערלעשער וועלען ביי אזעלכע בעדינגונגען נישט זיין אימשטאנד צו בעקעמפען דאס פייער, און לאנדאן וועט זיין פערמשפט אויף אונטערגאנג.

וואסערע פערטיידיגונגס-מיטלען קאן אנווענדען דאס לאנד, וואס איז בעדראהט פון אזא מין אנגריף? עס איז פאראן איין מיטעל: אראפשלאגען וואס מעהר פיינדליכע עראפלאנען און דאן שיקען דעם אייגענעם פלאט אויף אנ'אנגריף אין פיינדליכען לאנד.

וואו, אין וועלכען אפשניט פון ערד-באלעם קאן אויסברעכען אט דער מוראדיגער קריג?

„ענטראסיזשאן“ האלט, אז די נייע מלחמה-שרפה קאן קומען נאר מצד יאפאן, ווייל יאפאן וויל קריג און איז איבערצייגט, אז א מלחמה קאן איהר ברענגען נאר נוצען? יאפאן, שרייבט דאס בלאט, ווערט דערשטיקט אויף איהרע אינזלען, וואו יעדעס יאהר קומט צו א בעפעלקערונג פון 150 טויזענט מענשען און פאר די דאזיגע מענשען איז קיין ארט נישטא. יאפאן וויל געבען לאנד דעם צוואוקס פון איהר בעפעלקערונג און אינגיכען וועלען מיר זעהן אט די קליינע געלע מענשען, וואו זיי לאזען זיך איבער לאנד און טאל, כדי צו זוכען נייע ערטער, וואו זיך צו בעזעצען.

אט פארוואס איבער רוסלאנד הערשט א דראהונג פון קריג. עס איז פאר קיינעם נישט קיין סוד, אז די ראוויעטען האבען בדעה זייער לאנד צו פערטיידיגען מיט אלע מיטלען און מעגליכקייטען. קיין וולאדיוואסטאק האלט מען אין איין שיקען געוועהר און אמוניציע. עס וועט קומען א טאג, און דער אינצידענט וועט אויסברעכען. שוין איצט גייט נישט פארביי קיין טאג, אז דא אדער דארט זאלען נישט אויסברעכען קיין קאנפליקטען צווישען די ביידע צדדים אויפ'ן ווייטען מזרח. דער קאנפליקט דערנעהנטערט זיך. די פולווער-פעסער זענען אפען. עס איז גענוג די קלענסטע אונפארזיכטיגקייט...

די יאפאנישע קאנקורענץ איז א דראהונג און סכנה פאר דער גאנצער וועלט, ווייל זי דערשטיקט די אינדוסטריע און דעם האנדעל אין אלע לענדער. א דאנק דער נישטיגער בעלוינונג פון די ארבייטער הויבט אן דאס לאנד פון דער אויפגייענדיגער זון צו פערשיטען אייראפע מיט זיינע סחורות. אין פאל פון א קריג, וועלען די אלע, וואס לעבען פון האנדעל ווינשען נצחון די סאוויעטען.

אין ענגלאנד בעציהט מען זיך נאך מיט האפנונגען צו די פערשידענסטע מיטלען, וואס דארפען פלומרשט דעם קריג אויסמיידען. אין „טיימס“ איז אפגעדרוקט אנ'ארטיקעל, אין וועלכען עס ווערט מיט בעדויערונג פעסטגעשטעלט, אז מען האט כמעט פערגעסען וועגען דעם פראיעקט פון אנ'אינטערנאציאנאלער פאליציי ביים פעלקער-בונד, וואס זאל האבען די אויפגאבע צו שטערען עס זאל אויסברעכען א קריג. בכלל האט מען אינגאנצען ארויסגעלאזט פון זכרון, אז עס זענען פאראן עפעס אינטערנאציאנאלע טריבונאלען, האאגער ארביטראזש ארגל.

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

אויגוסט

זון-אויפגאנג	4.25
זון אונטערגאנג	7.53

זונטאג
19
ח
אלול תרצ"ד

שטרייקעו אין לאדז

געגעו לוין-רעדוקציעס און פאר קאלעקטיווע אפמאכו

נעכטען האט ביים ארבייטס-אינספעקטאר געזאלט פארקומען א קאנפערענץ, וועגען ליקווי-דירען דעם שטרייק אין דער קאטאן-אינדוסטריע.

היות די אינדוסטריעלער זענען נישט געקו-מען, נאר האבען צוגעשיקט דעם לייטער פון פאב-ריקאנטען-פעראיין, וועלכער האט זיך געהאלטען ביי די פריהערדיגע ארויסגעזאגטע בעשלוסען, ד. ה. רעדוצירען די לוינען אויף 25 און 35 פראצענט, איז נישט געלונגען צו קומען צו קיין אויסגלייך, און דער שטרייק דויערט ווייטער.

■ ■ ■

דער שטרייק אין דער זיידען-אינדוסטריע, דויערט ווייטער.

■ ■ ■

נעכטען איז אויסגעבראכען א שטרייק ביי די הענטשקע-מאכער, פאדערענדיג צו העכערן די לוינען.

די פאבריקאנטען האבען זיך געווענדעט צו די כאלופניקעס, זיי זאלען אויספערטיגען די הענטש-קעס, וואס זענען אין דער ארבייט, יענע האבען עס ענטזאגט, פאדערענדיג א לוין-הסופה.

■ ■ ■

נעכטען האט זיך אויך אנגעהויבען דער שטרייק ביי די מאלער, לאקירער און טאפעצירער צוליב דעם, וואס די ארבייטסגעבער האבען אבי-געזאגט אונטערצושרייבען דעם קאלעקטיווען לוין-אבמאך.

עדווארד פאנדריק

וועלכער געהט זיצען צוויי מאל „שבעה"

ס'וואלט אסור געשאדט לענגער...

(2) שבת, דעם 12 ד. ח. בייטאג זענען אין דעם שווים-באסיין פון ל.ק.ס. געקומען 4 יודי-שע יונגעלייט: פינקוס ראזענבלום, סאלא זיידע יחיאל יעדוואד, און זיגמונד ראזענבלום.

געקומען זענען זיי אוודאי מיט דער כוונה צו געניסען אביסעל פון תענוגי עולם הזה – פון א „וועלטליכע מקוה" אזויצוזאגען...

ווען זיי זענען, אבער אזוי בנעימות געגאנ-גען אין דער ריכטונג צום קאנסטאנטינער וועלדל, איז זיי ענטקעגען ארויס א האפטע פון אנ'ערך 15 יונגע כוליגאנעס מיט שטעקענס און מיט שטיינער און מען האט מיט יודישע יונגעלייט פערפיהרט א מערביסענעם „היטלער-קאמף".

ווי זאגט מען עס עפיס – 15 און פיר איז נישט קיין גלייכע פאר – איז קלאהר אז דעם זיג האבען אפגעהאלטען די היטלער-וואיטקעס: זיי האבען געשלאגען מכות רצח, און די יודישע יונגע לייט האבען געשריגען גוואלד און גוואלד-געשריגען...

אויף די געוואלדען איז געקומען צולויפען א פאליציאנט, וועלכער האט זיך געלאזט נאכלויפען די מערדערליכע שלעגערס.

דער סוף איז דאן געווען, אז דער פאליציאנט האט אנגעיאגט איינעם און איהם ארעסטירט.

צו די בלוטיג-צוקאליעטשעטע יונגעלייט איז ארויסגערופען געווארען פאגאטאוויע.

נו, און נעכטען איז דער איינער פון די 15, דער 31-יעהריגער עדווארד פאנדריק (פון לאנקאווא 1) געשטאנען פארן סטאראסטא-געריכט.

דער פויגעל-בחור האט בעקומען א שטראף 14 טאג צו זיצען. די חברים זיינע, האט ער, אלס „גוט דערצויגענער מענש" נישט געוואלט פערשי-טען...

דער געליטענער סאלא זיידע, וועלכער איז צום געריכט ארויסגערופען געווארען אלס עדות, האט אפילו געבעטען מ'זאל דעם פאנדריק שיקען א ביסעל אויף אפרוה אין קארטוז-בערעזע, אבער דער סטאראסטע-ריכטער האט דערקלעהרט, אז אזוי ווי דער בעשולדיגטער איז לעת עתה נישט געווען בעשטראפט, וועט ער פארן ערשטען מאל האבען גענוג 2 וואכען.

זאל „פילהארמאניע"
נארוטאוויטשא 20, טעל. 213-84.

טויזענטער מענשען נעכטען צוועק אהן בילעטען!
אויסערג. ערפאלג!

אנפאנג 9 30 אווענט

נאר געציילטע גאסטשפילן
פון קליינקונסט-טעאטער
„אראראט"
קינסטל. אנפ. משה בראדערזאן.
רעוועלאציע-פראגראם! א. ג.

א געלעכטער אין א זייט...
די שענסטע נומערן פון 30 „אראראט"-פראגראמען.
רעזשי: ש. דזשיגאן און י. שומאכער. קאנפעראנסיע: וול. גאדיק.
מוזיק-לייטונג: ה. רובין, בינע-לייטונג: ב. שווארצשטיין, אדמ.-לייטונג: מ. קאן. —
אכטונג! ארבייטער-אינטעליגענץ!
היינט, 12 פארמיטאג גרויסע הנחה-פארשטעלונג איינהייטליכע פרייזען
דער גאנצער פארטער 1 זל., באלקאן 50 גר.

וואזשני, וואס בעשולדיגט א לערער

אין נישט שעהנע זאכען

דאס געריכט האט דעם וואזשני בעפרייט

(2) דעם 18 יאנואר ה. י. האט דער וואזשני פון דער שולע פאר טויב-שטומע, אויף פאביאניצער 34 איגנאץ קאזאלעק געמאלדען דעם לייטער פון דער שולע, אז אריינגעהענדיג אין לעהרער-צימער ה' [illegible] פון די לעהרער-אין בישט א צווייטיגע פוזע צוזאמען מיט א לעהרערין.

אין צוזאמענהאנג דערמיט האט דער לייטער גענומען די זאך אויספארשען. דער לעהרער ווידער, האט אריינגעטראגען אנ'אנקלאגע צום געריכט געגען וואזשני.

דער פראצעס, וואס איז בשעתו פארגעקו-מען פאר'ן שטאט-געריכט, האט דעם וואזשני בע-פרייט.

דער אדוואקאט מצד דעם לעהרער האט גע-גען אורטייל אפעלירט, און נעכטען איז פארגעקומען דער אפעלאציאנס-פראצעס, וועלכע האט דעם אור-טייל פון דער ערשטער אינסטאנץ בעשטעטיגט.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) היינט בייטאכט דיזשורירען: ש. יאנקע-לעוויטש (אלטער מארק 9), ל. שטעקעל (לימא-נאווסקיעגא 37), ב. גלוכאווסקי (נארוטאוויטשא 6), ס. האמבורג (גלובנע 50), ל. פאולאווסקי (פעטריק. 307), א. פיאטראווסקי (פאמארסקא 91).

אמטליכעס

(א) נעכטען איז געקומען קיין לאדז דער עסטרייכישער געזאנדטער אין פוילען, מאקס האפינגער.

■ ■ ■

(א) עס איז צוריקגעקומען פון אורלויב און איבערגענומען זיין אמט דער הויפט-דאקטאר ביי דער סאציאלער פערזיכערונגס-אנשטאלט אין לאדז, ד"ר סטאניסלאוו קוניצקי.

פאסט-קאסטענס אין די טירען

גאר בקרוב זאל איינגעפיהרט ווערען פער-לייכטערונגען פאר די בריף-טרעגער. און ווי נעמ-ליך, אין יעדען הויז וועט זיך געפונען א פאסט-קאסטען מיט אפטיילונגען פאר יעדען לאקאטאר בעזונדער.

די בריף-טרעגער וועלען זיך אזוי ארום איינבריינגען צו קלעטערן אויף די שטאקען, און קענען פערטיילען מיט 50 בריף מעהר א טאג.

עלעקטרישע סיגנאלען פאר די פייערלעשער

קאנקורס פאר'ן בעסטען סיגנאל

גאר אפט פאסירט, אז די פייערלעשער קו-מען צו שפעט, אזוי עס קען שוין נישט זיין קיין רייד, פון וואס עס איז אפצוראטעווען.

נאך ערגער איז, אז עס ברעכט אויס א שרפה אויף איינע פון די פארשטעדט, און ביז וואס ווען, ביז מ'האט פונוואנען צו טעלעפאנירען, און ביז די פייערלעשער קומען אן, זענען שוין עטליכע הייזלעך אוועק מיט'ן רויך.

כדי אזעלכעס אויסצומיידען ווערט פראיעק-טירט איינצוארדנען אין אלע טיילען פון שטאט עלעקטרישע סיגנאליזאציעס. די סיגנאלען וועלען זיך געפונען אין גאס, און יעדער איינער וועט קענען אנדרוקען ביים עלעקטרישען קנעפעל, אזוי, אז די פייערלעשער וועלען וויסען ווי א הין צו פאהרען.

אין די נאהענטסטע טעג וועט די פערוואל-טונג פון די פייערלעשער אויסשרייבען א קאנקורס פאר דעם בעסטען סיגנאל.

4 נייע פאבריקען אין לאדז

(2) לויט ווי עס אינפארמירט אונז דער אינדוסטריע-אמט פון ערשטער אינסטאנץ זענען אויף זיין לעצטער זיצונג בעשטעטיגט געווארען 4 פראיעקטען פון נייע פאבריקען – 2 טריקאטאזש-פאבריקען, 1 פון סוועטערס און 1 וועבעריי.

איבערגעפאהרען א יודיש יונגעל

(א) אויף דער לימאנאווסקיעגא גאס האט אנ'אויטא איבערגעפאהרען דעם 14-יאהריגען אהרן פאוולאסקי (פון לימאנאווסקיעגא 4).

פאגאטאוויע האט איהם ערטיילט ערשטע הילף.

Dr. HELLER
ספעצ. פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען און מענער-שוואכע
8 טראוגוטא 8, טעל. 179-89
נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אווענט,
זונטאג פון 11—2 מיטאג.
פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל.
אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזן

מארגען, מאנטאג הויבען זיך אן די שול-למודים

נעכטען האבען די שול-דירעקציעס בעקומען פעראררדנונגען פון שול קוראטאריום, אז די למודים אין די שולען הויבען זיך פון מארגען מאנטאג אן, נישט ווי עס איז געווען פארגעזעהן, אז מאנטאג זאלען בלויז פארקומען גאטעסדינסטען אין די שוהלען און אין די קירכעס.

צוגאב-פאבאר-קאמיסיע

דעם 28-טען אויגוסט וועט אין לאקאל פון דער מיליטערישער אפטיילונג ביים מאגיסטראט פעט-ריקאווער 165 אמטירען א צוגאב-פאבאר-קאמיסיע פאר דער פ.ק.או. לאדז שטאט 2 צו דער קאמיסיע דארפען זיך מעלדען די פאבאראווע פון יאהר-גאנג 1913 וועלכע האבען זיך צוליב וויכטיגע סיבות נישט געקענט שטעלען ביז איצט צו די קא-מיסיעס און די פאבאראווע פון עלטערע יאהר-גענג, וועלכע האבען נאך נישט רעגולירט זייער בעציהונג צו מיליטער-דינסט אויב זיי האבען דער-האלטען באמעבטליכע אויפפאדערונגען פון דער שטא-טישער סטאראסטווע און וואוינען אויפן שטח פון די 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13, און 14 פאליציי-קאמיסאריאטען.

צו דער קאמיסיע מוז מען צושטעלען א פאס אדער א דאקומענט מיט א פאטאגראפיע.

20-טער יאהרצייט

זינט די דייטשען זענען צום ערשטען מאל אריין אין לאדז

(2) מארגען פאלט אויס דער 20-טער יאהר-צייט, נאך דעם, ווי דייטשע ארמעי איז צום ער-שטען מאל אריין אין לאדז בעת'ן וועלט-קריג.

איהר ערשטער „וויזיט" האט געדויערט בלויז 2 טאג.

קארטאטעקעס פון הויזבעזיצער

(2) אין שייכות מיט דער פעראררדנונג פון יוסטיץ-מיניסטעריום פיהרט איין די היפאטעק-אפטיילונג ביים קרייז-געריכט א קארטאטעקע פון הויזבעזיצער – פיי שטאטישע סיי דארפישע.

צוקער וועט ביליגער ווערען מיט 20 גראשען א קילא

(2) ווי מיר דערוויסען זיך, גרייט מען זיך איצט אין לאדז, אז פון 1. אקטאבער ה. י. זאל צוקער אין דעטייל-האנדעל ביליגער ווערען אויף 20 גראשען א קילא, ד. ה. אז א קילא צוקער זאל קאסטען א זלאטע 20 גראשען.

Dr. med.
L. Berman
צעגעלניאנא 15, טעל. 149-07
ספעציאל-ארצט פאר הויט- און געשלעכטס-קראנקהייטען, מענער-שוואכע-בעהאנד-לונג און ספעציעלע בעראטונג.
ע ל ע ק ט ר א ליז י ע.
נעמט אן פון 8—11 און 4—8 אוו. זונטאג פון 9—1 בייטאג.
פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזן.

שענהייט-זיגט
די מארענסטע פערפומעריע
J. DRUKIER
5 Zawadzka 5, tel. 175-92
עמפעהלט
די נייעסטע פערפומען
און אלערליי קאסמעטיק
אין- און אויסלענדישע
צו נידריגע פרייזען.
הורט און דעטייל
פאר ענגראסיסטען
ספעציעל-ראבאט

פון לעגיאן א.נ. פוי פולק. בערעק יאסעלעוויטש

דעם 20 אויגוסט ד. י. הויבט אן די קא מענדע פון לעגיאן די ווערבירונגס-אקציע.

עס ווערען אנגענומען יונגעלייט פון 14 יאהר אן. די אבסאלווענטען פון דער מיליטערישער צוגרייטונג ביים לעגיאן גענינסען פון בעדייטענדע הנחות ביים שפעטערדיגען מיליטער-דינסט.

מיטגלידער ווערען אנגענומען יעדען טאג, א חוץ פרייטאג און שבת פון א זייגער 12–10 און פון 19–16.

די קאנצעלאריע געפינט זיך אויף על. קאש-טשושקא 21.

ביים איינשרייבען זענען נויטיג פערזענליכע דאקומענטען.

שטאדט-ביבליאטעק צוריק טעטיג

נאכן פארענדיגען דעם רעמאנט, איז פון נעכטען אן צוריק ערעפענט געווארען די שטאט-טישע-ביבליאטעק, אויף אנדזשעיא 14.

די ביבליאטעק איז אפען פון 10 פריה ביז 9 אווענד.

טיילווייז ליקווידירט דעם שטרייק ביי „יוזעף ריכטער“

(א) ווי מיר האבען שוין געמאלדען, איז מחמת דער געפלאנטער לוין-רעדוקציע אין דער פירמע „יוזעף ריכטער“ אויסגעבראכען א שטרייק, און 1,100 ארבייטער האבען געווארפען די ארבייט.

א טייל ארבייטער האט זיך צוריקגעשטעלט צו דער ארבייט, און די איבעריגע רעכענט מען, זאלען אנהויבען צו ארבייטען מאנטאג, אויף ווען עס איז בעשטימט געווארען א קאנפערענץ אין ארבייטס-אינספעקטאראט.

קאמף געגען בעטלעריי

(2) די וואיעוואודזטווע האט נעכטען פונאנ-דערגעשיקט צו איהרע אונטערגעארדענטע א ציר-קולאר, אין וועלכען עס ווערט אויפמערקזאם גע-מאכט אנצוהויבען א קאמף געגען בעטלעריי, הויפט-זעכליך צווישען יוגענדליכע. אין יעדען פאל, ווי עס וועט פעסטגעשטעלט ווערען, אז די יוגענדליכע זענען געטריבען געווארען צו בעטלעריי דורך על-טערען, וועלען די לעצטע צוגעצויגען ווערען צו גע-ריכטליכע פעראנטווארטליכקייט.

DR.

L. Czarnożył

וואוינט יעצט אויף

62 פיעטריקאווער 62

אין נעהמט אן פון 9.30 ביז 10.30 פארמיטאג

און פון 4–6 נאכמ.

ספעצ. האריץ-קראנקהייטען

מיט פולע רעכט פון רעגירונגס = גימנאזיום (Kategorja A)

פרויען - גימנאזיום

און פריוואטע פאלקס שולע

פון מאריע האכשטיין

טעל. 27-214 23 וואולטשאנסקא 23 טעל. 27-214

איינשרייבונגען אין די גימנאזיאל-קלאסען ווי אויך אין די פאלקסשולע נעמט אן דער סעקרעטאריאט טעגליך (חוץ שבת און יו"ט) פון 10 ביז 2.

שרפות אין לאדז

פאבריק, קינא און דאך

(2) נעכטען אינדערפריה איז אויסגעבראכען א שריפה אין דער וויגאניע-שפינעריי פון דער פירמע „לארענץ און האוק“ אויף שענקעוויטשא 113.

די ארויסגעפארענע 2 פייערלעשער-אפטיי-לונגען האבען די שריפה אין משך פון א שעה צייט איינגעלאשען. דער היזק איז א קלענער.

• • •

(2) נעכטען ביינאכט איז אויסגעבראכען א שריפה אין דעם קינא „שטוקא“. עס איז אפ-געברענט געווארען דער דעמאנסטרירטער פילם. דער היזק בעטרעפט אנ/ערך 15 טויזענד זלאטעס.

• • •

(2) מחמת א דעפעקט אין קוימען האט זיך נעכטען אנגעצונדען דער דאך אויף גדאנסקא 46. פייערלעשער האבען די שריפה איינגעלאשען אין משך פון א האלבער שעה.

• • •

(2) אין דארף ווערכלאס, וולויבער קרייז, איז נעכטען אויך מיט'ן פייער דער פאלווארק פון א געוויסען יודעל לעווקאוויטש.

דער היזק בעטרעפט 30 טויזענד זלאטעס.

די שריפה איז ענטשטאנען מחמת'ן אומפאר-זיכטיגען בעגיין זיך מיט פייער.

אכטונג, עלטערן! צום נייעם שול-יאהר!

צוליב די נייע געשאפענע לאגע, וועלכע האט געבראכט דערצו, אז פערשידענע אונבערופענע עלעמענטען פערנעמען זיך צו פערזארגען די רע-ליגיעזע קינדער מיט חדרים און שולען בענוצענדיג זיך מיט פערשידענע שרייענדע רעקלאמעס און בלאפערייען אום ארייננצופיהרען די עלטערן אין א טעות נישט וויסענדיג וועמען ער זאל אנפער-טרויען די ערציהונג פון זיין קינד, געפינט דער פעראיין „מחזיקי בתי ספר“ אין לאדז פאר נויטיג אויפמערקזאם צו מאכען אלע רעליגיעזע עלטערן אין לאדז, אז די איינציגע חדרים און שולען, וועל-כע מ'קאן אנפערטרויען די ערציהונג פון זייערע קינדער זענען נאר די שוין לאנג-עקזיסטירענדע חדרים און שולען, וועלכע האבען א דאנק זייער פרוכטבארער טעטיגקייט אויפן געביט פון „לעהרע און ערציהונג ארויסגעגעבען פיל רבנים „תלמידי חכמים מפלגים און יראים ושלמים“ ווי אויך אין די געהעריגע הויכע מאס וועלטליכע בילדונג און דערמיט זיך ערווארבען די געהעריגע סימפאטיע פון די בריימע יודישע מאסען אין לאדז אהן שום באסען-רעקלאמעס און געשעפטס-מאכעריי.

דעריבער עלטערן! אויב איהר ווילט זיין זיכער אין דער אמת'ער רעליגיעזער און אלגעמיינער ערציהונג פון אייערע קינדער, פערשרייבט זיי אין אונטען אויסגערעכענטע שולען און חדרים, ביי ר'

מרדכי וויטראק, פאמארסקא 18

אברהם שלאמאוויטש, אנראדאווא 10

דוד פיקס, גדאנסקא 87

העניך ליטווין, בושעווינער 5

פישעל וועבער, מלינארסקא 8

נתן פיינהויז, זאוואדזקא 26

שמואל זשעלאנקא, פילסודקקיעגא 70

יעקב עדעלשטיין, סאלנא 9

ישעיה שולדענריין, פאלודניאווא 29

בעריש האמער, פילסודסקיעגא 45

משה קויפמאן, מאגיסטראצקא 12

ברוך יוסף זייד, זאוואדזקא 29

משה אייזיק קארן, קילינסקיעגא 60

מיט אכטונג: די פערוואלטונג

„מחזיקי בתי ספר“ אין לאדז.

3414/3415

די עקזאמענס אין אלע 7 קלאסען הויבען זיך אן דעם 21 ד. ח.

ס'ווערען אנגענומען שילער און שילערינס פון 3 ביז 6 יאהר אין פרעבלשול

„ 6 „ 14 „ „ שולע

דערפראגראם

פון אונזער שול איז א פעראייניגונג פון צוויי וועלטען: דער הייטיגער מאדערנער שול מיטן אמאליגן ליטווישן חדר מתוקן.

איינשרייבונגען טעגליך פון 9 – 2 נאכמ.

שני חברים לכוסה

שאלען זיך, וואסלען זיך און בוצקען זיך...

(2) עגעניקוש גאבריק און מיכאל ראטייטשיק זענען צוויי גוטע חברים, און ווי חברים פערברענגען זיי זעהר אפט צוזאמען ביי א כוסה'לע, פערוויי-לונג א. ד. גל.

נעכטען זענען די צוויי חברים לכוסה'לע אוועק מאכען א לחיים, און שפעטער קוים ווי עס איז זיך א-היים-געשאקעלט. זיי האבען זיך אזוי לאנג געשאקעלט און געוואקעלט אייבער אויפ'ן אנ-דערען ביז זיי האבען זיך ארענטליך מקיים פסק געווען, אז מ'האט, צו זיי געמוזט ארויסרופען די גיכע-הילף, וועלכע האט ראטייטשיק'ן אין א שווע-רען צושטאנד אפגעפיהרט אין שפיטאל.

נאך נישטא דעזינטעריע

אבער היטען זיך פונדעסטוועגען מוז מען

(2) היות אין דער אומגעגענד פון לאדז האט זיך פערשפרייט די עפידעמישע קראנקהייט דיז-זענטעריע, האבען זיך אין לאדז פערשפרייט קלאנג געווען, אז די קראנקהייט האט זיך אריבערגעכאפט קיין לאדז גופא.

ווי מיר ווערען אינפארמירט פון דער סאני-טאר-אפטיילונג, זענען ביז איצט נישט פערנאטירט געוואָרען קיין שום פאל פון דיזענטעריע.

ליקווידירט א באנדע גנבים

(2) דער לאדזער אויספארשונגס-אמט האט בעקומען א ידיעה, אז אין הולין זענען פערהאלטען געוואָרען א באנדע באהן-גנבים פון 13 פערשוין.

דער אריער-פאראגראף

ר. איזראעל

190

שפאנענדער ראמאן פון דער איצטיגער ווילדער צייט

ר' מאטיל האט דעמזעלבען טאג נישט גע-האט קיין גרויסע געשעפטען און ער איז געזעסען אין דער היים, פערטיפט אין זיינע געשעפטליכע חשבונות, ער איז הייבט באך זיין הויזש ביי שרה'ן געווען מעהר אויפגעלעגט ווי שטענדיג און איהם האט זיך גאנץ געשמאק געארבייט, ער האט גע-הערט ווי אימיצער פרעגט זיך נאך אויף איהם, ער איז אויפגעשטאנען פון זיין אנ"ט און צוגע-גאנגען צו דער טיר, כדי צו זעהען ווער ס'פרעגט זיך אויף איהם, אויף דער שוועל איז געשטאנען א יונגערמאן, קענטיג א גרויסשטעטישער.

— דאס בין איך מאטיל בלומענפעלד, האט מאטיל געזאגט, דוכט זיך איהר האט זיך געפרעגט אויף מיר.

— יא, איך האב זיך אויף אייך געפרעגט און וואלט געוואלט זיך מיט אייך אדורכרעדען וועגען עפיס אנ'ענין.

— א געשעפטליכען?

— ביין, דוקא א פריוואטען, האט דער גע-קומענער געזאגט אויפפראסט יודיש, פון וואס מאטיל איז געווען שטארק צופרידען.

— שלום עליכם א יוד, האט מאטיל אויסגע-שטרעקט די האנד און אריינגעבעטען דעם יונגערמאן אין שטוב אריין, וואס ברענגט אייך צו מיר.

— ר' מאטיל, איך בין צו אייך געקומען אין אנ'ענין פון דער אלמנה שרה זאקס.

מאטיל האט שטרענג אנגעקוקט דעם יונ-גערמאן ... אזוי ווי ס'איז געווען זיין שטענדיגע געוואוינהייט, האט ער זיך נישט געאיילט מיט קיין ענטפער באר צוערשט גוט אדורכגעטראכט וואס ער האט צו ענטפערען.

— ווארט אויס, יונגערמאן, ווארט אויס, זאל איך באר גוט פערשטעהען דעם ענין, איהר האט געזאגט, אז איהר זענט געקומען צו מיר אין אנ'ענין פון דער אלמנה שרה זאקס נישט אמת:

— יא, אזוי איז עס.

— איז קודם-כל וויל איך וויסען ווער איהר זענט, ווייל פון אייער אויסזעהען זעה איך, אז קיין שדכן זענט איהר נישט וואס איהר ווילט מיך אנשלאגען א שידוך אדער גאר די אלמנה..

— ביין, איך בין נישט קיין שדכן, האט דער יונגערמאן געזאגט מיט א שמייכעל איך בין נישט געקומען וועגען קיין שידוכים, איך הייס לייב רובינאוו און בין א'יס לאדז.

א, דאס איז שוין גאר אנ'אנדער זאך, פון לאדז? א גרויסע שטאט נישט אמת? א טומעל, א געדרעדער, בישט א יסצוהאלטען.

מאטיל האט זיך באך אלץ נישט געאיילט זיך צו דערוויסען וועגען וואס דער פרעמדער איז געקומען. אזוי האט ער איך אייך געפיהרט אין גע שעפטליכע ענינים, ביז ער איז צוגעקומען צו רעדען וועגען עצם געשעפט האט ער אגערערט וועגען זייטיגע ענינים א האלבע שעה און דאן האט ער זיך געבומען עפ"שט רעדען וועגען דער עצם זאך הגם מאטיל האט דא שוין ארויסגעגעהלט, אז ס'האנדעלט זיך וועגען א וויכטיגען ענין, האט ער בפירן דאך נישט ארויסגעוויזען קיין איבריגע ביי גערינגקייט.

— יא, א טומעל'דיגע שטאט לאדז, האט רובינאוו איבערגעג'חזרט און זיך געוואונדערט פאר-וואס דער דאזיגער יוד פרעגט זיך נישט וועגען דער סיבה פון זיין קומען זיך צו איהם.

— איך בין א קליינשטעטלדיגער יוד, האט מאטיל געזאגט, איך וואלט נישט געוואלט וואוי-נען אין דער גרויסער שטאט, איך קען פיהרען גרויסע געשעפטען אויך אין קלייבעם שטעטעל און נישט האבען דעם קאפ-דרעהעניש וואס עס האבען די סוחרים אין דער גרויסער שטאט.

— אבער, פאניע בלומענפעלד, איך בין גע-געקומען צוליב עפיס אנדערש...

— איך פערשטעה, אז איהר זענט נישט געקומען אהער, כדי דיך אדורכצושמועסען מיט מיר, אבער מיר האבען נאך צייט צו שמועסען וועגען די וויכטיגע זאכען, גלויבט מיר, מען זעהט אזוי זעלטען א מענשען פון דער גרויסער שטאט, אז ס'פערבענקט זיך נאך א ביי ווארט, נאך עפיס א בייעס.

— מיר וועלען באך שמועסען, וועגען אלע בייעסען, אבער גאנץ ערנסט, פאניע בלומענפעלד, אז איך בין איצט געקומען, כדי צו ערלעדיגען א געוויסע שליחות און מ'האט מיר אנגעוויזען אויף אייך, אז נאר איהר וועט מיר דערין קענען העלפען.

— אי, די יוגענד, זי איילט זיך שטענדיג, זי האט נישט קיין צייט, נעהמט אן בעשלוסען צו פריה, רעזיגנירט צו פריה און פון דעם דאזיגען איילעניש, קומט קיינמאל קיין גוטס נישט ארויס, אלזא, זאגט-זשע באר מיר, וואס פארא ענין האט איהר וועגען דער אלמנה שרה זאקס.

— איך בין דא אהער געשיקט געווארען דורך איהר זוהן הייבריך זאקס.

— איך קען איהם אלס העניך און נישט אלס הייבריך, געווען אמאל א וואויל יונגעל. זענט איהר הייסט פון איהם געשיקט געווארען פון דייטש-לאנד? האט שוין מאטיל'ס ביגיריגקייט אנגעהויבען צו שטייגען.

— ביין, מאלט אייך, אז נישט פון דייטשלאנד, נאר פון פוילען, הייבריך זאקס געפינט זיך אין פוילען, איך בין קודם-כל אהערגעקומען צו אייך, ווייל איהר וועט מיר קענען געבוי זאגען ווי אזוי איך זאל האנדלען בנוגע זיין מוטער.

— ער האט זעהר גוט געטון, ס'ווענדעט זיך מיט וואס פארא ידיעה מען קומט צו איהר, וועט מען דאן וויסען ווי אזוי צוצוגעהען צו איהר, אלזא, איהר האט געזאגט, אז העניך געפינט זיך אין לאדז, הייסט עס, אז ער אליין האט בעכטען איבערגעשיקט געלד זיין מוטער.

— איהר ווייסט דערפון?

— געוויס פארוואס זאל איך דאס נישט ווי סען איך קום דאך דארט אריין יעדען טאג.

אינעווייליך האט עס ר' מאטלען אביסעל פער-דראסען וואס די השערה, וועלכע ער האט געמאכט מכח דעם געשיקטען געלד האט זיך ארויסגעוויזען פאר נישט ריכטיג, ווייל ווי קען דאס באמת זיין, אז ער מאטיל בלומענפעלד זאל האבען א טעות ער איז געקומען צום ענין און האט אויפ'ן שפרונג אנגענומען א דעציזיע. אין דעריבער טויג עס ווייטער נישט, צו שנעל, צו שנעל...

אלזא וואס איז געשעהען מיט העניכ'ן, אויב געפינט זיך אין לאדז, פארוואס קומט ער נישט אהער צו זיין מאמע, פארוואס האט ער איהר נישט געשריבען, פארוואס האט ער ערלויבט, אז זיין מוטער זאל זיך די אויגען אויס-וויינען.

— גלויבט מיר, פאניע בלומענפעלד, אז ס'זענען געווען טיפע סיבות דערצו.

— איז ער חלילה קראנק? איז ער מיט א מום?

— דאס איז באך נישט אלץ, ער האט זעהר פיל איבערגעלעבט, מעהר ווי איהר קענט זיך דאס פארשטעלען, ער איז אנ'אלטער צובראכענער מענש, אויב איהר קענט איהם, פון אמאל וועט איהר איהם בשום אופן נישט דער-קענען, א חוץ דעם איז ער פערארימט געווארען און פערמאגט מעהר גארנישט, מ'קען דוכט זיך נישט איצט רעדען וועגען דעם, אז הייבריך זאקס זאל איצט אהערקומען צו זיין מוטער, דאס וואלט נישט גע-ווען גינסטיג סיי פאר איהם און סיי פאר זיין מוטער, דעריבער בין איך אהערגעקומען זיך משואל עצה זיין מיט אייך ווי אזוי מען זאל ווייטער האנדלען.

(פארטזעצונג קומט)

היינט — קאנצערט פון אויבער-קאנטאר משה קוסעוויצקי

אין „העלענאוו‟

ועלטען ווער ס'האט נאך געהאט צופערצייכענען אזא ערפאלג מיט זיינע קאנצערטען ווי אבערקאנט ר משה קוסעוויצקי. אלע זיינע קאנצערטען זענען אויספערקויפט בּיז'ן לעצטען פלאץ. אזוי איז אויך מיט'ן היינטיגען קאנצערט, וועלכער קומט פאר אין „העלענאוו‟. דער אינטערעס מצד דעם פובליקום איז אזוי גרויס, אז די קאסעס זענען פשוט בעלא-גערט מיט די, וועלכע קויפען בילעטען. ה' קוסע-וויצקי וועט היינט ארויסטרעטען מיט א גאנץ נייעם רעפערטואר.

ביינטע סימפאניע אין העלענאוו

די ביינטע סימפאניע פון בעטהאווען איז שטענדיג די סענסאציע פון מוזיק-סעזאן. די ביינ-טע סימפאניע וועט געשפילט ווערען היינטיגען דינ-סטאג אין העלענאוו אונטער דער אנפיהרונג פון בעגאנטען דיריגענט בראניסלאוו שולץ, די אויס-פיהרער זענען דער גרויסער פילהארמאנישער אר-קעסטער און דער בעקאנטער „הזמיר‟-כאר.

„א געלעכטער אין א זייט‟...

ריזיגער ערפאלג פון „אראראט‟ אין „פילהארמאניע‟

אנגעהויבען צו שפילען דער „אראראט‟ אין פיל-הארמאניע. ווי מיר האבען שוין געמאלדען, האט פרייטאג געגעבען געווארען א שלאגער-פראגראם פון די בעסטע אראראט-נומערען פאר דער גאנצער צייט פון זיין עקזיסטענץ, א. נ. „א געלעכטער אין א זייט‟.

דער ערפאלג פון דעם דאזיגען פראגראם איז ממש א שטורמישער — אייגס נאך איינס ווערען די נומער'ן אויפגענומען ממש מיט התלהבות.

דער „געלעכטער אין א זייט‟, וואס בעשטייט פון 100 פראצענטיגען עכטען הומאר רופט ארויס בומערן פון געלעכטער און דער פולער זאל וויגט זיך פאר פרייד און בחת.

מיט זיין איצטיגען אפשטייגען אויף א קור-צער צייט אין זיין היים-שטאט לאדז האט דער „אראראט‟ ווידער צו פערצייכענען א קאלאסאלען זיג אין זיין אנגאויפהעריכער עבטוויקלונג.

* * *

היינט וועט געשפילט דערזעלבער פראגראם 2 מאל: 12 אינדערפריה און 9 אין אווענד. פרייזען — אין אנאנסען און אפישען.

ווענדונג פון דער האנדעלס-קאמער

צו שפענדען פאר די קרבנות פון דער פערפלייצונג

די לאדזער האנדעלס-קאמער, נאכ'ן פעסט-שטעלען די רעזולטאטען פון דער ביז-איצטיגער רעטונגס אקציע לטובת די געליטענע פון דער פערפלייצונג, ווענדעט זיך צו די פירמעס, וואס געהערען נישט צו קיין שום פעראיין, זיי זאלען זיך בעשטייערען פאר די געליטענע פון דער פער-פלייצונג, מינימום אין דער הויך פון 15 פראצ. וויפיל עס טרעפט אן דער אויסגעקויפטער פאטענט אויפ'ן איצטיגען יאהר.

די דאזיגע ווענדונג איז נישט נוגע די פיר-מען, וואס געהערען צו פעראיינען און האבען זיך בעשטייערט לטובת די קרבנות פון דער פער-פלייצונג.

זעלבסטמארדען

(2) נעכטען ביינאכט האט זיך ארויסגעווארפען פון צווייטען שטאק פון די מעבלירטע צימערן אויף נארוטאוויטשא 31 דער 18-יעהריגער בער-נארד פיעטשאק פון פויזען. ער האט זיך צובראכען בּיידע פיס און דעם שארבען און אין א גוסס'ן צושטאנד האט מען איהם אוועקגעפיהרט אין פאז-נאנסקי'ס שפיטאל.

וועגען דעם זעלבסטמארד זענען דא 2 ווער-סיעס: איינע, אז ער איז אוועק פון דערהיים, כדי אין לאדז געפינען ארבייט און נישט געפונען, און די צווייטע — אז ער האט געוואלט צופוס אדורכ-גיין פוילען און אויסהאלטען זיך פון פערקויפען פאסט-קארטלעך. אזוי ווי די פאסט-קארטלעך זענען נישט גענאנגען, האט ער אליין נישט געהאט מיט וואס ווייטער צו גיין, און מיט וואס צו בעצאהלען אין האטעל, און—ער איז בעגאנגען זעלבסטמארד.

* * *

(2) אויף וואולטשאנסקא 161 האט זיך נעכ-טען גע'סמ'ט מיט זאלץ-זויער א געוויסע פעליקסא אורבאניאק. אז ס'איז אנגעקומען פאגאטאוויע איז די זעלבסטמערדערן שוין געווען טויט.

* * *

(2) נעכטען האט זיך נאך א קריגעריי מיט די עלטערן ארונטערגעווארפען פון 1 שטאק די 15-יעהריגע יאנינא פאטורא (פאפושעטשנא 7). זי האט זיך שרעקליך צושעדיגט און צובראכען א האנד.

ביי מאגען-בעשווערדע

דארם-פערשטאפונג, בעווירקט א גלאז נאטירליך ביטער-וואסער

Franciszka Józefa

א שנעלע בעלעבונג פון פערדויאונג. פרעגט דאקטוירים. צו בעקומען אין אלע אפטייקען און סקלאד-אפטעטשנעס.

ראדיא-פראגראם

זונטאג, ד. 19-טען אויגוסט 1934

8,30 פרימארגען פראגראם. 8,35 פליטען. 8,38 גימנאסטיק. 8 53 פליטען. 9,15 פרימארגען צייטונג, 9,10 פליטען, 9,10 הויזווירטשאפט. 9,25 פליטען. 10 טאג-פראגראם. 10,05 גאטעסדינסט. 11.57 צייט-סיגנאל. 12,03 וועטער, 12.10 מוזי-קאלישער פריהמארגען, 1 מוזיקאלישער שמועס, 1,10 קאנצערט, 2 פליטען, 2,30 מוזיקאלישע אוי-דיציע. 3,25 פליטען. 3,45 איינדרוקען פון דער אגראר-אויסשטעלונג אין דענעמארק. 4,15 קאנצערט 5 טעאטער-רעפערטואר. 5,10 קאנצערט, 6 טעא-טער פראגמענט, 6,15 פליטען. 6,45 ליטערארי-שער פעליעטאן. 7 פערשידענעס. 7,10 ספארט. 7,15 לייכטע מוזיק. 8 אויסדערוויילטע געדאנקען. 8,02 אקטועלער פעליעטאן, 8,12 קאנצערט, 8.50 אווענד-צייטונג. 9 צאפשטיק, 9.02 אויף די פריי-ליכע לעמבערגער כוואליעס, 10 טעכנישער פאסט-קאסטען. 10,15 ספארט. 10,10 לייכטע מוזיק. 11 וועטער. 11,05 טאנץ מוזיק.

■ ■ ■

פון אויסלאנד

7,55 קאנצערט פון הילווערסום, 8,05 אפע-רע פון בודאפעסט, 9 אפערע פון שטראסבורג.

MAOK
TĘPI ROBACTWO

אומעט און פערצווייפלונג

כאפט ארום די גאנצע דייטש מדינה

(ענדע פון דער 5-טער זייט)

זאלען. אגעקווישט איז מיטאמאל געווארען דער וואולגארער, ברוטאלער נאציזם. נישט צו זעהן מעהר דעם מאן אין די שווערע סאלדאטסקע שטי-וועל פון דער היטלעריסטישער ארמעי פון די אויפ-געלעזטע שטורעם-טרופען.

דא און דארטען וואַרפען זיך דורך אויף די באהן סטאציעס מענשען אין ברוינע הויזען, אבער מען קען זיך לייכט אנשטויסען, אז די הויזען טראגען זיי צוליב דער איינציגער אורזאך, ווייל זיי האבען נישט קיין אנדערע. ווען זיי זאלען האָ-בען ציווילע הויזען, וואלטען זיי דעם זכר פון דער ברוינער ארמעי איצט זיכער נישט געטראגען.

דער טאג איז א זונטאג-דיגער, א יום-טוב'דיגער א זוניגער. בלויז מיט איניגע מאנאטען צוריק וואלט מען אין אזא זונטאג-טאג: געפלאטערט רויט-ווייסע היטלער-פאהנען אין אלע פענסטער פענסטער וויבקער-לעך פון לאנד. מוסטערדיגע קאמאנדעס פון יוניפאר-מירטע שטורם - טרופען וואלטען מארשירט אונ-טער מוזיק, און זייערע ברוינע העמדלעך אי-אלע גאסען פון בערלין, מינכען, האמבורג און ברעסלוי. סאלדאטסקע געזאנגען וואלטען זיך גע-טראגען איבער וואלד און פעלד, און איבער אלע ברייטע סקווערען פון יעדער דייטשער שטאט און שטעטעל.

איצט איז אלעס טויט און שטיל. אלעס דער-שלאגען. אלעס אויסגעזעבט. אלעס צוזיקגעצויגען. אן'אנגעצויגענער אומעט הערשט איצט אי-בער דייטשלאנד, און מען קען עס זעהן גלייך פון די ערשטע פאר שעה נאך דעם אריבערפאהרען די דייטשע גרעניץ. בלויז געוויסע סאלדאטען אין די שווארצע העמדלעך, דרעהען זיך ארום צו צוויי און צו דריי אויף יעדען וואקזאל, און קוקען מיט פעראכט און מיט כאזיכט אויף יעדען פאסא-זשיר, וואס שטייט-איין אדער שטייגט-אויס פון די וואגאנען.

— וואס איז געווארען פון דייטשלאנד?...
[illegible] נאך פון איהר ווערען?..

וויכטיג פאר זאקען- און בערעטען-פאבריקאנטען!
ס'ווערט אנגענומען צו קעטלען בערעטען און באטובקעס אויף 9-ער און 10-ער קעטעל-מאשינען ביי זאלצבערג, פילסודסקיעגא 22, וו. 35.

pot i niemiłą jego woń
usuwa SUDORYN
„AP KOWALSKI" WARSZAWA
PROSZEK Z SITKIEM

Dr. med.
Ignacy Grynberg
ספעציאליסט פאר אינערליכע קראנקהייטען
צוריקגעקעהרט
CEGIELNIANA 17, tel. 174-15.

Dr. med.
N. JELEŃKIEWICZ
צוריקגעקעהרט
Zawadzka 23, tel. 146=75.

צאהן-ארצט
D. Sperling
צוריקגעקעהרט
1 זאוואדזקא 1, טעלעפאן 143=06
נעהמט אן פון 10—1 און פון 3—6 נ"מ

Dr
Wajnberg
ספעצ. פון לונגע, הארץ און סקלעראז-קראנקהייטען
וואוינט יעצט פיעטריקאווער 145
טעל. 126-02.
נעמט אן פון 9—10 פריה, 3—5, 8—9 אוו.

כעמיש-באקטעריאלאגישער לאבאראטאריום
מ. שאץ
לאדז, פעטריקאווער 37.
פיהרט אדורך זעמטליכע ערצטליכע אנאליזען פון אורין, בלוט, פלעגמע, אא.

Z prawami gimnazjów państwowych
Gimnazjum Żeńskie
i Prywatna Szkoła Powszechna Żeńska
Eug. Jaszuńskiej-Zeligmanowej
Południowa 18, tel. 168-82.
איינשרייבונגען נעהמט אן דער סעקרעטאריאט טעגליך אין די שעה'ן פון 10—2 און פון 5—7.
דער שכר-לימוד אין דער פאלקסשול איז ערנידריגט.

Z prawami szkół państwowych
Gimnazjum Żeńskie JÓZEFA ABA
oraz
Prywatna Szkoła Powszechna
w Łodzi, Legjonów 10, tel. 122-12.
איינשרייבונגען אין די גימנאזיאל-קלאסען, ווי אויך אין פאלקסשולע נעמט אן דער סעקרעטאריאט אין די שעה'ן פון 10—2 מיטאג.

מיט די רעכט פון רעגירונגס-גימנאזיום
דאס מעדכען-גימנאזיום „וויעדזא"
און די פריוואטע פאלקס-שול
פון ל. מאגאליף
זענען איבערגעטראגען געווארען אין נייעם לאקאל
נארוטאוויטש-גאס 15/17. טעל. 175-38
ליכטיגע און גערוימע קלאסען און זאלען. צענטראל-הייצונג. ספארט-פלאץ און גארטען. פון אנפאנג שול-יאהר ווערט געעפענט א פרעבעל-שולע פאר קינדער פון 3—6 יאהר, וועלכע וועט שטעהן אונטער פאכמענישער און ערפאהרענער לייטונג. די איינשרייבונגען פון נייע-איינטרעטענדע שילערינס נעמט אן די קאנצעלאריע טעגליך פון 10—13 און 17—19
די דירעקציע.

וויכטיג פאר דאמען
נאר 2 זל. ווערען פאר איבערגעבען מאכט די עלטעסטע היטען
אויף גאנץ נייע און אויף נייע היטען צו 3.50
געדענקט די אדרעס
Modystka
„TOLA"
23 Zawadzka 23

ב"ה.
חדר „בית תורה" עם גן-ילדים
פאבסקא 9 (זשעראמסקיעגא)
אכטונג עלטערן! מיר מאכען בעקאנט די חשובע עלטערן, אז דאס בעוואוסטע 7 קלאסיגע אראראכמישע חדר-שולע „בית תורה" זשעראמסקיעגא 9 (פאבסקא) וועט אין נייעם שול-יאהר אי"ה געפיהרט ווערען דורך א נייע לייטונג, בעוואוסטע פעדאגאגען. דאס חדר איז פארזעהן מיט ערשטקלאסיגע מלמדים און לעהרער. ס'וועט געלערנט ווערען חומש, רש"י, נ"ך, תוספות ומפרשים אויף העברעאיש. בעזונדערס וועלען מיר לייגען גרויס געוויכט אויף איינצופלאנצען אין די יונגע הערצער יראת שמים, דרך ארץ, מדות טובות. אויף די 6 יעהריגע אנפאנגער וועלען געלערנט ווערען עברי גרינדליך דורך מלמדים ספעציאליסטען. תלמידים ווערען שוין איינגעשריבען טעגליך פון 9 ביז 1 פארמיטאג און פון 4 ביז 7 אווענד.
די לייטונג

DR. MED. H. LUBICZ
פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראנקה.
צעגעלניאנא 7 (פריהער 43), טעל. 141-32
שפרעכשטונדען-שעה'ן 8—10, 12—2, און 5—8 אוונט און יו"ט 9—1. פאר דאמען בעזונדערער ווארטע-זאל.

Gimnazjum Męskie
z prawami gimnazjów państwowych i
SZKOŁA POWSZECHNA
Tow. Szerzenia Oświaty i Wiedzy Techn. wśród Żydów w Łodzi
Pomorska 46-48, tel. 106-64.
עס ווערען אנגענומען שילער צום נייעם שול-יאהר 1934/35.
די יודישע למודים ווערען אונטעררעכט אין א גרעסערען מאסשטאב.
אין דער פאלקס-שולע איז דער שכר-לימוד 15 זל. א חודש איז אלע 6 קלאסען.
ביי דער פאלקס-שולע ווערט געעפענט א פרעבעל-שולע פאר יונגלעך און מיידלעך פון 3 ביז 6 יאהר. אין דער פרעבעל-שולע איז דער אפצאהל 12 זל. א חודש.
די קאנצעלאריע, פאמארסקא 46, איז טעטיג יעדען טאג פון 8 ביז 2 און פון 5 ביז 7.

מודעה. ברוך-קראנקע! קריפעל!
ליידענדע אויף פערשידענע ביין-פערקריפונגען פון גוף (הויקערם)!

נאך לאדז איז געקומען צום ערשטען מאל דער אמת'ער וועלט-בעריהמטער ספעציאליסט
Ortoped Natan Rapaport
פון וויען מיט לאנגיעהריגער פראקטיק און נעמט אן פון 9 פריה ביז 1 מיטאג און פון 3 ביז 7 אווענד
אין לאדז, פילסודסקיעגא № 23
(פריהער וסכאדניא 23) טעל. 231-89
ברוך-ליידענדע! איהר קענט געזונד ווערן אהן בלוטיגע אפעראציעס ראטעוועט אייער געזונד כל-זמן ס'איז נאך צייט, ווייל דער ברוך ווערט גרויס ווי א מענשען-קאפ, די קישקעס ווערען פערדרעהט און מ'קען בראנדיג ווערען.
א הילף און א רפואה! דורך מיין מעטאדע ערפונדענע ספעציעלע הייל-באנדאזשען, וועלכע האלטען צו די גרעסטע פערנאכלעסיגטע ברוכען און בעזייטיגען ראדיקאל מיט גאראנטיע ביי אנפאנגס-ברוכען. מיין ספעציאליטעט איז אויך: הייל-אפאראטען נאך דעם סיסטעם פון פראפעסאר ד"ר האפפא, ד"ר העססינג און קאללאט. געגען אלערליי פערקריפלונגען. פערקרימטע פיס ווי אויך שמערצענדע פלאט-פיס פאר אמפוטירטע איגוואלידען אמעריקאנישע קונסט-פיס (סאלאן-ארבייט).
פאר דאמען נאך אפעראציעס קינסטליכע ברוסטען.
ביים אראפלאזען זיך פון מאגען, קישקעס און געבירט-מוטער, עמפפעהל איך ספעציעלע הייל-באנדאזשען לויט דעם סיסטעם פון פראפ. ד"ר גלענארד.
געדענקט די אדרעס:
ארטאפעדישע אנשטאלט 23 פילסודסקיעגא 23.

קלאנג־קינא
CAPITOL
זאוואדזקא 16

היינט פרעזענטירען מיר דאס מעכטיגע פילם־מייסטער־ווערק פון Metro-Goldwyn Meyer רעזשי: פלארענץ ברוין

„דער געלער פירשט"

אין די הויפט־ראלען: Helena Hayes, Ramon Nowarro, Lewis Stone

אויסער'ן פראגראם: קלאנג־צונאבע און די נייעסטע אקטואליטעטען פון Fox

ראש־השנה אין פאלעסטינא!

די פויליש־פאלעסטינער האנדעלס־קאמער אין לאדז, ארגאניזירט אנ'אויספלוג פאר גרופען און פאר איינצעלנע פערזאנען

נאר פאלעסטינע

אינפארמאציעס און איינשרייבונגען אין לאקאל פון דער פויליש־פאלעסטינער האנדעלס־קאמער פיעטריקאווער 113 פון 10 פריה ביז 6 אוונט.

שייטלען

מיט פאריזער שרינדן און פערטיגע שייטלען ווערען ערשטקלאסיג אויסגעפיהרט
ביי קערש
סקווערא 15

Zawodowe kursy Samochodowe dla Pań i Panów
FR. GRĘTKIEWICZA
Al. Kościuszki 68 (róg Zamenhofa) tel. 175-36
Przyjmują zapisy na nowy kurs
samochodowy i motocyklowy
Szkoła posiada samochód w przekroju, poruszany elektr., który ułatwia i przyspiesza naukę.
Informacji udziela kancelarja szkoły od 9 r. do 8 w.

קליינע אנאנסען

1 זלאטי אנ'אנאנס ביז 15 ווערטער 1 זלאטי

זאקען־מאכער! כ'פערקויף געלעגענהייטליך 84־ער און 120־ער רענדער־מאשינען פאס, פראנציסקאנער 28, קאפערמאן. 3688

איך זוך צו קויפען א לינאלעאום ריגא'ער אדער ליבאווער, גרויס 3x2 אדער גרעסער, אפערטען „לינאלעאום" אין אדמיניסטראציע.

קיין ארץ־ישראל וועל איך מיטנעמען איינעם פאר 100 2 זלאטעס. אפערטען סוב „Palestyńczyk"
Dzwonić telef. 204-67 od 5–7 wieczór. 3413

MOTORY

na 3000 volt, **40, 25 k. m.** i szereg mniejszych nisko napięciowych motorów *okazyjnie* do sprzedania.
Inż. J. Reicher i S-ka
Południowa 28, tel. 21-000.

לעכער און געוואלדריסען אין דאמען־ און אין הערן־גארדעראבען ווערען קינסטליך פארשטאפט, נישט צו דערקענען, אויסגעפיהרט פון בערלינער פאכלייט, צו זעהר ביליגע פרייזען. נאד־לודקא 12, אין נייעם הויז, אין דער קונסט־שטאפעריי

די בוכבינדעריי פון וו. ל. וויש־גראדזקי, פיעטריקאווער 33, נעהמט אן אלער ארט בוכבינדער ארבייט ווי אויך מוסטער קאלעקציעס פאר די ג' פאבריקאנטען לויטן נייעסטען סיסטעם. צו מעסיגע פרייזען. 3377

א טיכטיגער יונגערמאן זוכט ארבייט אין א פאבריק אדער אלס נאכט־וועכטער פאר א גאנץ מינימאלען לוין. בעסטע רעפערענצען. אפערטען אין אדמ. אונטער „טיכטיגער".

וויכטיג פאר שפולערס און שטריקערס! פערפין־אפאראטען צו ביליגע פרייזען בעקומט איהר נור ביי צאללע, פלאץ קאשטשעלני 5.

רעוואלוציע!!! דער ווענאמירטער פריזיער־אנשטאלט י. יאקובאוויטש, פיעטריקאווער 60 האט בעשלאסען אויפ'ן זומער־סעזאן צו פארקלענערן די פרייזען. ראזירען 20 גר., שערען 40 גר., דעם קאפ וואשען 30 גר., עלעקטרישער מאסאזש 20 גר., ערשטקלאסיגער מאניקור 70 גר. איילט אלע מאסענווייז צו יאקובאוויטשן,

לעכער אויף דער מאשין

ווערען אנגענומען אויסצונייען ביי
ג. נארדמאן, שרודמיעסקא 8

פרייע פאסטענס

עס ווערט געזוכט א יונגערמאן ביז 18 יאהר, וואס איז בעקאנט אין גאבאלין־בראנזשע ביי שילסקי, גאוואמיעסקא 20.

עס ווערט געברויכט א מיידעל א זיימערקע אויף טיכלעך, זגערזשער 28, פישהאף. זיך צו ווענדען פון 10–2.

עס ווערט געזוכט א יונגעל אין א קאנפעקציע־געשעפט ש. מ ע ש, נאוואמיעסקא 4. 3399

נויטיג 2 ערשטקלאסיגע געזעלען צו די פיינסטע ערשטקלאסיגע מענער־מאגאזין־ארבייט, ס'קאן אויך זיין געזעלען פון מענער־בעשטעלט פון זאפארט. — אגרודאווסקיג 14, ביי לובעלסקי. 3409

עס קען זיך מעלדען א יונגעל צום וואליזען־מאכער, נאד־לודקא 3. 3406

א קריטע נייהערין, בעקאנט ביי גארדינען־ארבייט, קען זיך מעלדען. — אפערטען אונטער „סטאלע ארבייט".

מעקלערס פון סוויטער = בראנזשע ווערען געברויכט ביי מענדראווסקי, נאוואמיעסקא 15 3412

לאקאלען

א גרויסער ליכטיגער און לופטיגער לאקאל צו פערדינגען אויף די ימים נוראים. זיך צו ווענדען פון 8–10 אוונט פילסודקיעגא 76, וו. 22. 3411

א גרויס זוניג באלקאן־צימער פראנט מיט א בעזונדערען איינגאנג און בעקוועהמליכקייט זאפארט צו פארמיטען. גדאנסקא 27, וו. 12, ביי הערשמאן.

איבערצוגעבען א שטוב מיט א קוך, ביליג דירה־געלד. צו ערפאהרען ביי לעדערמאן, אלטער מארק 5, אין קאלאניאל־געוועלב. 3416

א בעקוועהם ארט אפצוגעבען צום שלאפען פאר א יונגערמאן אדער פאר א פריילין, פאלודניאווע 10, לינקע אפיצינע, וו. 20, פארטער 3406

פערשידענעס

פאהרענדיג דעם 15/8 מיט דעם טראמוואי נ' 8 האב איך פערגעסען א פעקעל האנדעלסביכער פאר די יאהרען 1933/34, וועלכע כ'בעט פאר פערגיטיגונג אפצוגעבען אויף דער אדרעס: ב. ניסענבוים, לאדז, ליפאווע 4. 3404

צוריק פון זומער־אפרוה

קומט דאס געעהרטע פובליקום און פערזארגט זיך מיט ארטיקלען, פון וועלכע

א גרויסען אויסוואהל

צו ביליגע פרייזען

פערזיכערט די קליענטען נאר דאס סחורה־ און קאנפעקציע־הויז

KONSUM
PRZY „WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURZE" S.A.
ROKICIŃSKA 54 Dojazd Tramwajami 10 i 16

ברוך־קראנקע!!!

Dyr. J. Rapaport

ערשטע און איינציגע ארטאפעדישע הייל־אנשטאלט אין לאדז, פון דעם איז גאנץ פוילן בעריהמטען ספעציאליסט ארטאפעד דיר. י. ראפאפארט, וועלכער עקזיסטירט 30 יאהר און איז געווארען אנערקענט פון פיל ביוואוסטע פראפעסארען.

ברוך־ליידענדע!

ספעציעלע ארטאפעדישע גומי־הייל־באנדאזשען פון מיין ארטאפעד. הייל־אנשטאלט בעזייטיגען אהן שום אפעראציע, ראדיקאל שנעל און זיכער מיט דעם נרעסטען ערפאלג, די שווערסטע, געפעהרליכסטע און פערעלטערטסטע לידענדע ברוכען ביי מענער, פרויען און קינדער. — ספעציעלע ארטאפעד הייל־באנדאזשען פאר צוריקגעקומענע ברוכען נאך אפעראציעס, ווי אויך ספעציעלע אונדיווידועלע צוגעפאסטע ארטאפעד. בויך־באנדאזשען געגען ארפאלאזען זיך פון מאגען און קישקעס.

פאר קאליקעס. הויקערס און אלעראַרט פעהלער פון גוף!

אין מיין ארטאפעד. הייל־אנשטאלט ווערען אויסגעפערטיגט די הייל־ארמע און פון פיל פראפעסארען אנערקענטע מעטאדע ספעציעל, ארטאפעד. הייל־גארסעטען פאר פערקריטונג פון רוקען־ביין (Skrzywienie Kręgosłupa), ביין־שווינדזוכט, ליימונגען, פערקרימטע פיס ביי קינדער און ערוואקסענע קינסטליכע הענד (פראטעזען) און פיס, ווי אויך די פראקטישסטע ארטאפעדישע אפאראטען פאר שמערצליכע פלאטפיס לויט גיפס־מאדעל.

אכטונג!

אלע קראנקע אין מיין ארטאפעד. הייל־אנשטאלט, ווערען נאר פון מיר פערזענליך בעהאנדעלט.

30 יעהריגע פראקטיק, פולע גאראנטיע!

ערמעסיגטע פרייזען! עמפפאנגט טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אוו.

עס ווערען אויך אנגענומען מיטגלידער פון אגבעזפ. ספאל. (קאסע־באריך).

אכטונג!

ערשטע און איינציגע ארטאפעדישע הייל־אנשטאלט אין לאדז

Spec. Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped.

פון לעמבערג

Łódź, Wólczańska 10, front, parter, tel. 221-77.

הערצליכען דאנק

היערמיט דריק איך אויס עפענטליך מיט גרויס צופרידענהייט מיין הערצליכסטען דאנק דעם בעריהמטען ספעציאליסט פאר ברוך־קראנקהייטען דיר. י. ראפאפארט, פון דער ערשטער און איינציגער ארטאפעד. הייל־אנשטאלט אין לאדז וואלטשאנסקא 10, דערפאר וואס ער האט מיר געראטעוועט פון פיל גרויסע ברוך־שמערצען, איך האב א סך יאהרען געליטען פון מיין יעהר שווערען פערעלטערטען ברוך, וואס קיין שום פאס האט מיר נישט געקאנט צוריקהאלטען. היינט א דאנק זיין מיר פערלעגען אויסגעצייכנעטע ארטאפעד, הייל־באנדאזש, האט ער מיר באמת א וואונדער בעוויזען, איך פיהל מיך אויסגעצייכנעט גוט און בין פעהיג צו יעדער ארבייט.

1/6 1944

(—) יוסף ברוך לאזינגער.
לאדז, וואלבארסקא 26.

Dr.
S. Kantor

ספעציאליסט פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען (סיפיליס און טריפער), היילט מענער = שוואכע וואוינט יעצט

Piotrkowska 90, tel. 129-45

נעמט אן פון 8–2 נאכמ. און פון 4–9 אוו., זונטאג און יום־טוב פון 8–2 נאכמ. פאר אונבעמיטעלטע – לעטשניצע־פרייזען.

Dr. med. Niewiażski

ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט־קראנקהייטען, בעהאנדלונג פון מענער־שוואכע

אנדזשעיא 5, טעל. 159-40

צוריקגעקעהרט

נעהמט אן פון 8–11 און פון 5–9 אוו. זונטאג און יום־טוב פון 9–1 פארמיטאג. בעזונדערער ווארטע־זאל פאר פרויען.

DR.
Stanisław GAWINSKI
położnictwo i choroby kobiece
Bałucki Rynek 3
Tel. 148-80
przyjmuje od 4—7.

Dr. GAWROŃSKI
Ginekolog i Położnik
przeprowadził się
na ul. Sienkiewicza 63
tel. 124-51
przyjmuje od 5–6.

לעטשניצע

פאר ווענעריש קראנקע
פון דאקטוירים ספעציאליסטען

לאדז, זאוואדזקא 1

טעל. 205-38

טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אוונט.

ווענעריש־קראנקע, מענערשוואכע און הויט־קראנקהייטען
אנאליזען פון בלוט און אורין

די פערהיטונגס־סטאציע

איז טעטיג א גאנצען מעת לעת
פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע־זאל

א בעראטונג 3 זל.

Poradnia
WENEROLOGICZNA

הויט און ווענערישע קראנקהייטען

איז געווארען איבערטראגען

אויף 2 זשעלאזנא 2

(פיעטריקאווער 47)

טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אוונט, זונטאג און הגאות פון 9–2 מיטאג.

א וויזיט 3 זל.

פון 11–1 מיטאג און פון 3–4 נאכמ. נעמט אן א פרוי־דאקטאר.

אנאנסען־פרייז פאר א מילימעטער־שורה

	אין דער זייט	שפאלטען
פארן טעקסט–8 גר. פרייטאג און ערב־יו"ט–24 גר.		
אין טעקסט–40	60–	4
נאכ'ן טעקסט–12	18–	

פארן דער שפארט 50 פראצ. טייערער, אויסלאנד 100 פראצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. א ווארט

נעקראלאגען–20 גר. א מ/מ (אין דער זייט שפאלטען) קליינע אנאנסען ביז 15 ווערטער 1 זל. יעדעס מעהרערע ווארט — 10 גר.

אבאנאמענטס־פרייז: אין לאדז – 4 זלאטעס א חודש מיט אפטראגען א היים. אויף דער פראווינץ – 5 זל. א חודש; אין אויסלאנד 7 זל. אמעריקא–1 דאל.

פעהלערן, וועלכע ענדערן נישט פרינציפיעל דעם אינהאלט פון דער אנאנס בערעכטיגען נישט צום איבערדריקען די אנאנס אדער צוריקצואהלען פאר דעם אנאנס

פאר'ן אינהאלט און פאר מין פון די אנאנסען איז דער פערלאג ג י ש ט פעראנטווארטליך. די אדמיניס. איז אפען ביטאג און ביינאכט.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Braustowski i D. Silberberg
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.